

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه

۱۴۰۲/۱۱/۶

آزمون ۶ بهمن ماه ۱۴۰۲

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

ساعت ۸ تا ۹:۳۰ صبح

۹۰ سؤال (۶۵ سؤال اجباری + ۲۵ سؤال اختیاری)

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه‌شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	
روان‌شناسی	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	اختیاری (پیش‌روی سریع‌تر)	ریاضی و آمار (۳)	۵	۱۱	۱۵	۵
۳	اجباری	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱۶	۲۵	۱۵
۴	اجباری	علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)	۲۰	۲۶	۴۵	۲۰
۵	اختیاری (پیش‌روی سریع‌تر)	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۴۶	۵۵	۱۰
۶	اجباری	جامعه‌شناسی (۳)	۱۰	۵۶	۶۵	۱۰
	اختیاری (پیش‌روی سریع‌تر)	جامعه‌شناسی (۳)	۵	۶۶	۷۰	
۸	انتخابی (زوج درس)	جامعه‌شناسی (۱)	۵	۷۱	۷۵	۵
		جامعه‌شناسی (۲)	۵	۷۶	۸۰	
۹	اجباری	روان‌شناسی	۱۰	۸۱	۹۰	۱۰

پدیدآوردگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم تونندهجانی، آروین حسینی، محمد حمیدی، احمدرضا ذاکرزاده، سعید عزیزخانی، علی قهرمانزاده، فرشید کریمی، امیر محمودیان
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، سعید جعفری، محمدامین داداشفام، سید علیرضا علویان، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، شیوا نظری، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، مهرشاد ایمانی‌نسب، آریتا بیدقی، کوثر شاه‌حسینی، فاطمه صفری، حبیبه محبی، سید محمد مدنی دینانی
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد حبیبی، مهسا عفتی
عربی زبان قرآن	محمود بادبرین، ولی برجی، عمار تاجبخش، ابوالفضل تاجیک، علی رسولی، امیرحسین شکوری، مرتضی کاظم‌شیرودی، روح‌الله گلشن، سیده محیا مؤمنی، علی محسن‌زاده، سید محمدعلی مرتضوی، الهه مسیح‌خواه، خالد مشیرپناهی، پیروز وجان
تاریخ و جغرافیا	میلاد باغ‌شیشی، صفا حاضری، زهرا دامیار، فاطمه سخایی، امیرحسین کاروین، محمد ملک‌آبادی‌زاده، جواد میریلوکی، رؤیا نیلچی، میلاد هوشیار
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، محمد آقاصالح، علیرضا تقی‌پور، سبا جعفرزاده صابری، پرگل رحیمی، محمد رضایی‌نقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری
اقتصاد	مبین خزینی، آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، مهدی کاردان

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	ویراستار رتبه برتر کنکور	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم تونندهجانی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی، محمد حمیدی، آروین حسینی	_____	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان	سپیده فتح‌اللهی	فریبا رنوقی
جامعه‌شناسی	کوثر شاه‌حسینی	کوثر شاه‌حسینی	فاطمه صفری	آرش مرتضائی‌فر	سجاد حقیقی‌پور
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد	محمد صمدی زاداسفنگره	محمدصدرا پنجه‌پور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	_____	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	زهرا دامیار	زهرا دامیار	_____	فاطمه عزیزی	عطیه مخلوچی
فلسفه و منطق	سبا جعفرزاده صابری	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد	مهرشاد عباسی، محمدعلی یوسفی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	مرتضی عزیزی	_____	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی و آمار (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

دنباله‌های حسابی
(تا پایان جمله عمومی و نمایش
دنباله)
صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸

۱- در یک دنباله حسابی رابطه بازگشتی به صورت $a_{n+1} = a_n + 3$ است. اگر جمله هفدهم دنباله ۵۰ باشد، جمله

دهم دنباله کدام است؟

۲۹ (۴)

۲۷ (۳)

۲۳ (۲)

۲۰ (۱)

۲- در یک دنباله حسابی رابطه $a_{n+2} = ma_{n+1} - \frac{1}{4}a_{n-1}$ برقرار است. اگر این دنباله غیرثابت بوده و اختلاف مشترک آن $3m$ و جمله دهم آن

$7m + 5$ باشد، این دنباله چند جمله منفی دارد؟ آزمون وی ای پی

۸ (۴)

۷ (۳)

۶ (۲)

۵ (۱)

۳- در یک دنباله حسابی جمله‌های اول و چهارم به ترتیب ۳- و ۹ است، ۱۴۱ جمله چندم این دنباله است؟

۳۹ (۴)

۳۸ (۳)

۳۷ (۲)

۳۶ (۱)

۴- در دنباله حسابی با جمله عمومی $a_n = \left(\frac{m-3}{5}\right)n^2 + 2mn - 8$ ، جمله چندم این دنباله برابر ۵۲ است؟

یازدهم (۴)

دهم (۳)

نهم (۲)

هشتم (۱)

۵- در دنباله حسابی $2, a, b, 7, \dots$ چند جمله کوچکتر از ۱۰۰ وجود دارد؟

۲۵ (۴)

۳۴ (۳)

۳۱ (۲)

۳۰ (۱)

۶- $\frac{3\sqrt{2}}{2}k - 1 - \sqrt{2}k$, $1 + \sqrt{2}k$ به ترتیب سه جمله اول متوالی یک دنباله حسابی هستند، اگر d همان اختلاف مشترک جمله‌های دنباله باشد. مقدار

$\frac{k^2}{d}$ کدام است؟

- (۱) $-\frac{1}{9}$ (۲) $-\frac{1}{81}$ (۳) $\frac{1}{9}$ (۴) $-\frac{1}{18}$

۷- اگر در یک دنباله حسابی، جمله ششم ثلث جمله دهم آن باشد، جمله چندم این دنباله برابر صفر است؟

- (۱) سوم (۲) چهارم (۳) پنجم (۴) هفتم

۸- قیمت یک دوچرخه در موقع خرید ۵ میلیون تومان است. اگر پس از گذشت هر ۶ ماه ۲۰۰ هزار تومان از قیمت آن به‌طور ثابت کاسته شود، قیمت

دوچرخه پس از پایان سال سوم چند تومان می‌شود؟ آزمون وی ای پی

- (۱) ۴,۲۰۰,۰۰۰ (۲) ۳,۸۰۰,۰۰۰ (۳) ۴,۰۰۰,۰۰۰ (۴) ۳,۶۰۰,۰۰۰

۹- با مصرف یک قرص آسپرین، ۲۵۰ میلی‌گرم دارو به بدن شخصی وارد می‌شود و پس از پایان هر یک ساعت، ۱۵ میلی‌گرم دارو از سطح خونش کاهش

می‌یابد، چند ساعت پس از مصرف دارو، سطح آن در بدنش ۱۳۰ میلی‌گرم می‌شود؟

- (۱) ۷ (۲) ۹ (۳) ۱۰ (۴) ۸

۱۰- دنباله حسابی $1, 5, 9, \dots$ دارای $n+4$ جمله کوچکتر از ۴۵ و $2n-2$ جمله بزرگتر از ۸ است. اگر تعداد کل جملات این دنباله ۵۰ جمله

باشد، جمله پنجاهم کدام است؟

- (۱) ۱۴۸ (۲) ۱۴۶ (۳) ۱۵۱ (۴) ۱۴۹

دنباله‌های حسابی
صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳) - پیش‌روی سریع‌تر

۱۱- در یک دنباله حسابی $a_5 + a_7 = 40$ و $a_{13} - a_{11} = 6$ است، جمله عمومی دنباله حسابی کدام است؟

$$a_n = 3n + 5 \quad (2)$$

$$a_n = 3n + 2 \quad (1)$$

$$a_n = 2n - 3 \quad (4)$$

$$a_n = 2n + 1 \quad (3)$$

۱۲- بین دو عدد ۴ و ۲۸ تعدادی عدد قرار داده‌ایم به طوری که یک دنباله حسابی با اختلاف مشترک ۴ تشکیل شود. حال تعدادی از این اعداد را طوری

حذف می‌نماییم تا دنباله حسابی جدید با اختلاف مشترک ۸ به دست آید، تعداد اعداد حذف شده کدام است؟

$$3 \quad (2)$$

$$2 \quad (1)$$

$$5 \quad (4)$$

$$4 \quad (3)$$

۱۳- مجموع ۸ جمله اول دنباله‌ای حسابی با جمله عمومی $a_n = 8n - 1$ از رابطه $S_n = kn^2 + hn$ به دست می‌آید. $k + h$ کدام است؟

$$7 \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

$$4 \quad (4)$$

$$3 \quad (3)$$

۱۴- در یک دنباله حسابی، اگر $S_n = 2n^2 + n$ باشد، مقدار $a_1 + a_4 + a_7 + \dots + a_{82}$ کدام است؟

$$7302 \quad (2)$$

$$4820 \quad (1)$$

$$4620 \quad (4)$$

$$8022 \quad (3)$$

۱۵- مجموع جملات هفتم، یازدهم و پانزدهم یک دنباله حسابی ۶۶ است، مجموع ۲۱ جمله اول این دنباله کدام است؟

$$432 \quad (2)$$

$$420 \quad (1)$$

$$492 \quad (4)$$

$$462 \quad (3)$$

ریاضی و آمار (۱)

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

کار با داده‌های آماری
نمایش داده‌ها
(نمودارهای یک متغیره)
صفحه‌های ۷۱ تا ۱۰۹

۱۶- در بین متغیرهای زیر، به ترتیب چند مورد کمی فاصله‌ای، کمی نسبتی، کیفی اسمی و کیفی ترتیبی هستند؟

نوع مدرسه یک دانش‌آموز - میانگین وزن دانش‌آموزان پایه یازدهم یک مدرسه - مقاطع تحصیلی - سائز یک پیراهن (کوچک - متوسط - بزرگ) - نوع آلاینده‌گی هوا - مقدار مقاومت یک لامپ - رتبه کنکور - ساعت شروع امتحان - مدت زمان امتحان - درجه حرارت در شهرهای مختلف

(۱) ۳-۳-۲-۲ (۲) ۳-۲-۳-۲ (۳) ۳-۲-۲-۳ (۴) ۲-۲-۳-۳

۱۷- اگر میانه داده‌های ۱۵، ۲۳، ۲۹، ۱۴، ۲۶، ۱۷، ۱۲، ۳۰ دو برابر میانه داده‌های ۸، ۱۱، x، ۲۰، ۳، ۷، ۱۹ باشد، x کدام است؟

(۱) ۸ (۲) ۹ (۳) ۱۰ (۴) ۱۱

۱۸- مجموع تعدادی داده برابر با ۱۲ و میانگین آن‌ها نیز ۴ است. برای آنکه میانگین داده‌ها به ۶ تغییر یابد چه عددی را باید به‌عنوان یک داده جدید به داده‌های قبلی اضافه کنیم؟

(۱) ۱۲ (۲) ۸ (۳) ۱۳ (۴) ۱۰

۱۹- در داده‌های ۱۱، ۱۸، ۲۷، ۳۹، ۴۰، ۳+ x مد منحصر به فرد و با میانگین برابر است. میانه داده‌های ۷+ x، ۲۰- ۳x، ۴۸، ۷۱، x، ۴۲ کدام است؟

(۱) ۴۵ (۲) ۴۷ (۳) ۴۸ (۴) ۵۰

۲۰- داده‌های مربوط به دو گروه A و B به صورت زیر است. به ترتیب از کدام شاخص مرکزی و پراکنندگی برای توصیف این متغیرها استفاده شود؟

متغیرها	داده‌ها
A	۶۰، ۶۵، ۵۰، ۵۸، ۶۰، ۶۲، ۵۲، ۵۳، ۵۶
B	۱۲، ۸، ۱۴، ۱۶، ۱۰۰، ۲۱، ۱۳، ۱۰۵، ۹

(۱) A: میانگین و واریانس B: میانه و دامنه میان‌چارکی (۲) A: میانه و دامنه میان‌چارکی B: میانگین و واریانس

(۳) A: میانگین و دامنه میان‌چارکی B: میانه و انحراف معیار (۴) A: میانگین و انحراف معیار B: میانه و دامنه میان‌چارکی

۲۱- اگر واریانس داده‌های $a+2b$ و $3b-2$ و 10 و $c+b$ و $d+2$ برابر صفر باشد، انحراف معیار داده‌های $10, a, b, c, d$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) $4\sqrt{2}$ (۳) $2\sqrt{2}$ (۴) ۲

۲۲- در داده‌های آماری مرتب شده $x-1, x, x+1, x+1, 2x, x+2, x+3$ میانگین داده‌ها با میانه داده‌ها برابر است، انحراف معیار داده‌های بین چارک

اول و چارک سوم داده‌ها کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) صفر

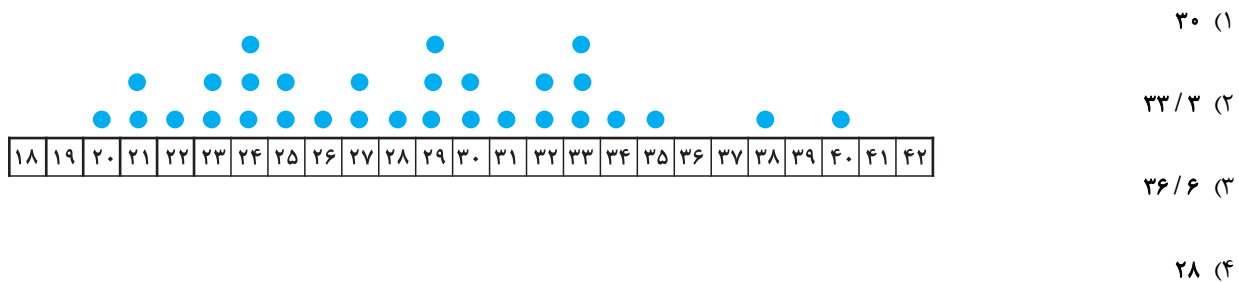
۲۳- در ۳۱ داده با توزیع نرمال که روند افزایشی از هر داده به داده بعدی ثابت است، ۶۸ درصد داده‌ها در فاصله $(40 - 6\sqrt{5}, 40 + 6\sqrt{5})$ قرار دارند.

انحراف معیار کل داده‌ها کدام است؟

- (۱) $2\sqrt{5}$ (۲) $6\sqrt{5}$ (۳) $3\sqrt{5}$ (۴) $4\sqrt{5}$

۲۴- اگر نمودار نقطه‌ای دمای متوسط روزانه در ۳۰ روز یک ماه به صورت زیر باشد، تقریباً در چند درصد از روزهای این ماه، دمای متوسط هوا بالاتر از

۳۰ درجه است؟ (دماهای متوسط به صورت گرد شده هستند.)

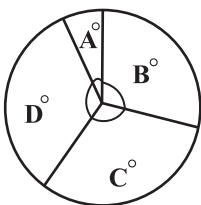

۲۵- نمودار جعبه‌ای را در نظر بگیرید که برای ۳۱ داده آماری رسم شده است، در این ۳۱ داده، مجموع داده‌های سبیل چپ ۹۰ و مجموع داده‌های سبیل

راست ۱۵۱ است، از طرفی می‌دانیم میانگین داده‌های داخل و روی جعبه ۱۵ است. حال نمودار دایره‌ای زیر را در نظر بگیرید، اگر بدانیم تعداد کل

داده‌های مربوط به زوایای A, B, C, D برابر ۱۶۰ است و فراوانی تعداد داده‌های مربوط به زاویه A ، همان میانگین کل داده‌ها در نمودار جعبه‌ای

است، زاویه A چند درجه است؟

- (۱) ۲۴ (۲) ۳۶
(۳) ۴۸ (۴) ۷۲

علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳):

تاریخ ادبیات قرن چهاردهم
(دوره معاصر و انقلاب اسلامی)
صفحه‌های ۶۶ تا ۸۲

علوم و فنون ادبی (۲):

فصل دوم
(درس‌های ۴ تا ۶)
+ کارگاه تحلیل فصل دوم
صفحه‌های ۳۵ تا ۵۶

۲۶- کدام گزینه در رابطه با نثر دوره عراقی نادرست می‌باشد؟

- (۱) ادیبان در کتاب‌های مصنوع، بیشتر به ظاهرسازی و تصنع پرداختند و به سجع‌های متوالی بی‌روح روی آوردند.
(۲) مدعیان عرفان، اصالت خود را از دست دادند و به درسی کردن و پیچیده جلوه دادن مفاهیم آن پرداختند.
(۳) کتاب عرفانی مهمی نیز نوشته نشد.

(۳) تاریخ‌نویسی در این دوره به اسلوب ساده رواج یافت و حاشیه‌نویسی‌هایی به نثر ساده بر تاریخ‌های قدیم انجام گرفت. این سادگی در همه متون کمابیش یکسان است.

(۴) کتاب «محاکمة اللّغتين» را امیر علیشیر نوایی به ترکی نوشت. او همچنین از افرادی بود که ترکی‌گویی را در هرات تشویق می‌کرد.

۲۷- کدام موارد درباره شعر در دوره انقلاب اسلامی درست است؟

- الف) از آنجاکه طنز و انتقاد اجتماعی در این دوره رشد نمود، مضامین طنزآمیز نیز در آثار ادبی این دوره دیده می‌شود.
ب) حسین منزوی از گروه سوم شاخه جوان ادبیات بعد از انقلاب بود که کار ادبی خود را در انقلاب آغاز کرد.
ج) سال‌های پس از جنگ دوره اوج شکوفایی رمان‌نویسی در ایران بود که در سراسر دهه هفتاد ادامه داشت.
د) هرچه از سال‌های اول انقلاب می‌گذرد، اقبال به شعر نیمایی بیشتر می‌شود و در ادامه توجه به بحر طویل نیز دیده می‌شود.

(۱) الف - ج (۲) ب - د (۳) الف - د (۴) ب - ج

۲۸- از دیدگاه سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات کدام یک از قسمت‌های مشخص شده نادرست است؟

«نسل جوان ادبیات انقلاب کار خود را با رمان‌نویسی آغاز کرد (۱) ولی شکل فراگیر ادبیات داستانی و نثر پس از انقلاب داستان کوتاه بود. (۲) در دوران پس از جنگ، داستان‌نویسان مذهبی همچنان به ثبت خاطرات حماسه‌های دوران جنگ و عوالم معنوی آن و یا پاره‌ای مفاهیم نوظهور اجتماعی پرداختند. طیف نویسندگان جناح دیگر در این زمان در رویارویی با تحولات فکری سیاسی داخلی یا خارجی کوشیدند با دیدی جزئی‌نگر به تضادها و تناقض‌های روحی انسان معاصر بپردازند. (۳) از میان نویسندگان داستانی نسل انقلاب به مصطفی مستور و حبیب احمدزاده (۴) می‌توان اشاره کرد.»

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۲۹- موارد زیر به ترتیب درباره ویژگی کلامی کدام شاعر یا نویسنده آمده است؟

- الف) نگرش عاطفی به واقعیات ملموس و نزدیکی به ادبیات نمایشی از ویژگی‌های یکی از اشعار مهم اوست.
ب) شعر او، شعری اجتماعی است و به‌کارگیری کاربردهای نحوی سبک خراسانی از ویژگی‌های آن است.
ج) چیزی که او را از سایرین جدا می‌کند، شکل تصرف وی در مضامین و کیفیت ارائه آن‌هاست.
د) او در غزل طبعی لطیف داشت و از غزل‌سرایان به ویژه حافظ تأثیر فراوان پذیرفته است.

(۱) نیما یوشیج - سلمان هراتی - پروین اعتصامی - علی اسفندیاری

(۲) نیما یوشیج - مهدی اخوان ثالث - پروین اعتصامی - شهریار

(۳) قیصر امین‌پور - مهدی اخوان ثالث - سیمین دانشور - علی اسفندیاری

(۴) قیصر امین‌پور - سلمان هراتی - سیمین دانشور - شهریار

۳۰- چه تعداد از موارد زیر در رابطه با «جلال آل احمد» کاملاً صحیح است؟

- اولین داستان او با عنوان «زیارت» در مجله سخن چاپ شد.

- نمونه نثر تلگرافی و پرستاب او را می توان در مجموعه داستان «دید و بازدید» مشاهده کرد.

- «خسی در میقات» و «سه تار» از سفرنامه های او هستند.

- او در ترجمه و مقاله نویسی نیز توانا است و مجموعه مقاله های «ارزیابی شتابزده» از دیگر آثار اوست.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۳۱- در کدام مورد نام شاعران و نویسندگان و آثارشان کاملاً درست آمده است؟

(۱) زمین سوخته: احمد محمود (مهاجر کوچک: محمدرضا سرشار) (ضیافت: سید مهدی شجاعی) (ظهور: علی مؤذنی)

(۲) برآشتن گیسوی تاک: سیدعلی موسوی گرمارودی (کشتی پهلوگرفته: علی مؤذنی) (جای پای خون: سید مهدی شجاعی) (آینه های دردار: هوشنگ گلشیری)

(۳) (از آسمان سبز: سلمان هراتی) (مدار صفر درجه: احمد محمود) (روزگار سپری شده مردم سالخورده: محمود دولت آبادی) (بدوک: علی مؤذنی)

(۴) (زمستان ۶۲: هوشنگ گلشیری) (دری به خانه خورشید: سلمان هراتی) (اگه بابا بمیره: رضا رهگذر) (ملاقات در شب آفتابی: سید مهدی شجاعی)

۳۲- سبک کدام بیت متفاوت است؟

(۱) سبوی بگزین تا گردی از مکاره دور برو بدان ره تا جاودانه شاد بوی

(۲) محمل جانان ببوس آنکه به زاری عرضه دار کز فراق سوختم ای مهربان فریاد رس

(۳) بنشین بر آستان رضا چون به هیچ باب ما را درون پرده تقدیر بار نیست

(۴) غیرت عشق زبان همه خاصان ببرید کز کجا سر غمش در دهن عام افتاد

۳۳- کدام گزینه، دارای مجاز و فاقد تشبیه است؟

(۱) ماه و پروین از خجالت رخ فروپوشد اگر آفتاب آسا کند در شب تجلی روی تو

(۲) بالای غمزه نامهربان خون خوارت چه خون که در دل یاران مهربان انداخت

(۳) نسخه چشم و ابرویت پیش نگارگر برم گویمش این چنین بکن صورت قوس و مشتری

(۴) عمری است تا ز خویش برون رفته ایم ما چون می شود غریب نباشد خیال ما

۳۴- در کدام بیت، «مجاز» دیده نمی‌شود؟

- (۱) برفت رونق بازار آفتاب و قمر
 (۲) چنان غریو برآورده بودم از غم عشق
 (۳) باز آ که در فراق تو چشم امیدوار
 (۴) صائب ز خوش‌گواری آب است بی‌خبر

۳۵- در کدام بیت، «مجاز» دیده نمی‌شود؟

- (۱) ابروی تو جنبید و خدنگی ز کمان جست
 (۲) بیا و کشتی ما در شط شراب انداز
 (۳) کمند شوق مرا می‌کشد به مأمن اصلی
 (۴) شو نمک‌برآتش افکن کز سر خون بهشت

۳۶- در همهٔ ابیات بیش از یک «مجاز» مشهود است، به جز...

- (۱) مرا ز روز قیامت غمی که هست این است
 (۲) عشق و معشوق و جوانی سبزه و آب روان
 (۳) سلامت همه آفاق در سلامت توست
 (۴) همتِ حافظ و انفاسِ سحرخیزان بود

۳۷- در کدام گزینه، «مجاز به علاقهٔ شباهت» وجود دارد؟ آزمون وی ای پی

- (۱) مجو درستی عهد از جهان سست‌نهاد
 (۲) اگر آن ترک شیرازی به دست آرد دل ما را
 (۳) به مشک و به عنبر سرش بافته
 (۴) به دیدار شد چون گل ارغوان

۳۸- وزن کدام بیت از چهار بار تکرار «مفاعیلن» ساخته شده است؟

- (۱) نرود نقش خیال تو زمانی ز ضمیرم
 (۲) تو را در کوی جانان خانه‌ای هست
 (۳) نمی‌خسبند مرغان چمن از ناله‌ام شب‌ها
 (۴) سحر این دل من ز سودا چه می‌شد

۳۹- وزن کدام بیت با بیت زیر یکسان است؟

«که شنیدی که برانگیخت سمند غم عشق

(۱) هر که بالاست مر او را چه غم است

(۲) نکند میل دل من به تماشای چمن

(۳) خجل است سرو بستان بر قامت بلندش

(۴) نه من انگشت‌نمایم به هواداری رویت

که نه اندر عقبش گرد ندامت برخاست»

هر که آن جاست مر او را چه غم است

که تماشای دل آن جاست که دلدار آن جاست

همه صید عقل گیرد خم زلف چون کمندش

که تو انگشت‌نمایی و خلایق نگرانست

۴۰- رکن اول کدام بیت متفاوت است؟

(۱) گرم با صالحان بی دوست فردا در بهشت آرند

(۲) مبارک باد عید آن دردمند بی کسی را

(۳) مبر ظن کز سرم سودای عشقت

(۴) چو مردنی شدم ز غم چه جویم از کسی دعا؟

همان بهتر که در دوزخ کنندم با گنه‌کاران

که نه کس را مبارک‌باد گوید نه کس او را

رود تا بر زمینم استخوان هست

که از دعای مردمان حیات کس فزون نشد

۴۱- وزن کدام بیت، همسان تک‌پایه‌ای نیست؟

(۱) دل سخن‌چین است از چین ضمیر

(۲) دلارام نه‌ان‌گشته ز غوغا

(۳) بنشانند به ملکیت ملکی بنده بد را

(۴) غم فرزند و نان و جامه و قوت

وحی جویان اندر آن چین شیوه‌ها

همه رفتند و خلوت شد برون آ

بخريد به گوهر کرمش بی‌گوهری را

ببازت آرد ز سیر در ملکوت

۴۲- مفهوم بیت کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) دور فلکی یکسره بر منهج عدل است

(۲) اظهار عجز پیش ستمگر ز ابله‌ست

(۳) ظلم ماری است هر که پروردش

(۴) نه آن شوکت و پادشایی بماند

خوش باش که ظالم نبرد بار به منزل

اشک کباب موجب طغیان آتش است

ازدهمایی شد و فروبردش

نه آن ظلم بر روستایی بماند

۴۳- مفهوم کدام بیت در مقابل آن نادرست است؟

- (۱) کدام ابر شنیدی به گوهرافشانی
به‌سان دیده‌ خواجه گرت حیاست بگو (کثرت اشک)
- (۲) خواجه اگر عاشقی حاجت گفتار نیست
گونه زردت بس است شرح غمت را بیان (ظاهر نشانگر باطن است.)
- (۳) ز بحر عشق اگرت دست می‌دهد خواجه
کنار گیر که آن را کران نمی‌بینم (گسترده‌گی و بلاخیز بودن عشق)
- (۴) تا بود در چشمم آن لب خواب چون آید مرا؟
زان که گویی دارم اندر دیده‌ گریان، نمک (جفای معشوق در حق عاشق)

۴۴- مفهوم بیت زیر با کدام گزینه قرابت دارد؟

- «ز لعل تو گر یابم انگشتری زنه‌ار
صد ملک سلیمانم در زیر نگین باشد»
- (۱) برگردم ز نه فلک گر گذری به کوی من
پای نهم بر آسمان، گر به سرم امان دهی
- (۲) وصف لعلت کرده ساقی وز هوای شکر
آتش اندر جان جام خوش‌گوار انداخته
- (۳) زنه‌ار از آن تبسم شیرین که می‌کنی
کز خنده شکوفه سیراب خوش‌تر است
- (۴) درم از دیده چکان است به یاد لب لعلت
نگهی باز به من کن که بسی در بچکانم

۴۵- مفاهیم «ایثار در راه عشق - تسلیم - تقدیرگرایی - وحدت وجود» به ترتیب از کدام ابیات فهمیده می‌شود؟

- (الف) چو قسمت ازلی بی حضور ما کردند
گر اندکی نه به وفق رضاست خرده مگیر
- (ب) تا نگردي بی‌خبر از جسم و جان
کی خبر یابی ز جانان یک زمان
- (ج) ز یزدان دان نه از ارکان که کوتاه‌دیدگی باشد
که خطی کز خرد خیزد تو آن را از بنان بینی
- (د) سعدی آن نیست که هرگز ز کمندت بگریزد
که بدانست که در بند تو خوش‌تر ز رهایی

(۲) ب - د - الف - ج

(۱) الف - ج - ب - د

(۴) ب - ج - د - الف

(۳) الف - د - ج - ب

علوم و فنون ادبی (۳) - پیش‌روی سریع‌تر

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳):
تاریخ ادبیات قرن چهاردهم
(دوره معاصر و انقلاب اسلامی)
اختیارات شاعری (۲): وزنی
صفحه‌های ۶۶ تا ۸۷

۴۶- با توجه به شعر فارسی در دوره معاصر به ترتیب هر مورد به کدام دوره شعر معاصر مربوط است؟

الف) در این دوره اولین کنگره نویسندگان و شاعران تشکیل شد.

ب) دوران کمال جریان‌های ادبی دوره‌های پیشین به حساب می‌آید.

ج) رواج شکل‌گیری سمبولیسم اجتماعی یا شعر نو حماسی در این دوره بود.

د) شعر نو تغزلی در این دوران از طرف حکومت تقویت شد و از گسترده‌ترین جریان‌های زمان خود شد.

ه) این دوره، دوره درخشش نیما و جدال بر سر شعر کهنه و نو است.

۱) دوره اول - دوره سوم - دوره چهارم - دوره دوم - دوره دوم

۲) دوره دوم - دوره سوم - دوره سوم - دوره دوم - دوره اول

۳) دوره اول - دوره چهارم - دوره چهارم - دوره سوم - دوره دوم

۴) دوره دوم - دوره چهارم - دوره سوم - دوره سوم - دوره اول

۴۷- کدام گزینه کمترین اشتباه را در انتساب آثار به پدیدآورندگان دارد؟

۱) دهکده پرمال: هوشنگ گلشیری (افسانه: سیمین دانشور) (همسایه‌ها: احمد محمود) (یکی بود یکی نبود: جمالزاده)

۲) چشم‌هایش: بزرگ علوی (تهران مخوف: مرتضی مشفق کاظمی) (شمس و طغرا: محمدباقر میرزا خسروی) (سووشون: جمال میرصادقی)

۳) تنگسیر: صادق چوبک (شوهر آهوخانم: هوشنگ گلشیری) (بره گمشده راعی: امین فقیری) (جعفرخان از فرنگ برگشته: غلامحسین ساعدی)

۴) (سگ ولگرد: صادق هدایت) (زمستان: نیما یوشیج) (ققنوس: تقی مدرسی) (مدیر مدرسه: جلال آل‌احمد)

۴۸- آثار ذکر شده در کدام گزینه همگی مربوط به دوره معاصر پس از انقلاب است؟

۱) ظهور - از آسمان سبز - آتش خاموش - جای پای خون

۲) تلخ و شیرین - آینه‌های دردار - داستان باستان - تاریخ بیداری ایرانیان

۳) ایده‌آل - همسایه‌ها - چشم‌هایش - چرند و پرند

۴) خواب ارغوانی - زمین سوخته - ضیافت - مهاجر کوچک

۴۹- با توجه به اختیارات شاعری تعداد هجاهای بلند و کشیده به ترتیب کدام است؟

«شراب خورده و خوی کرده می روی به چمن که آب روی تو آتش در ارغوان انداخت»

۱ - ۱۲ (۲)

۲ - ۱۳ (۱)

۲ - ۱۲ (۴)

۱ - ۱۴ (۳)

۵۰- در کدام گزینه، هجای پایانی اختیار وزنی دارد؟

گفت خاموش! که این فتنه دگر پیدا شد (۱) عقل را گفتم از این پس به سلامت بنشین

که شبیت خون بریزد که در او قمر نباشد (۲) قمری که دوست داری همه روز دل بر آن نه

درون مملکتی چون دو پادشا گنجد؟ (۳) چو شور عشق در آمد قرار عقل نماند

تا چو ریگش به یکی بار فروآشامم (۴) ساقی صبر بیا رطل گر انم درده

۵۱- کدام ابیات، فاقد اختیار شاعری مقابل آن‌ها هستند؟

او به تفضّل نکرد هیچ نگه سوی من (بلندبودن هجای پایانی) الف) کرده‌ام از راه عشق چند گذر سوی او

در بر آتشت کند، حوت فلک سمندری (ابدال) ب) بر سر دوزخت کند حور بهشت مالکی

مردم همه از خواب و من از فکر تو مست (قلب) ج) شب‌ها گذرد که دیده نتوانم بست

تا قلندروار شد در کوی عشق آیین من (آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن) د) نه امید از دوستان دارم نه بیم از دشمنان

۲) د - الف

۱) الف - ج

۴) ج - ب

۳) ب - د

۵۲- در کدام بیت، سه نوع اختیار وزنی دیده می‌شود؟

(۱) تا بود بار غمت بر دل بی‌هوش مرا	سوز عشقت نشانند ز جگر جوش مرا
(۲) گر نظر صدق را نام گنه می‌نهند	حاصل ما هیچ نیست جز گنه اندوختن
(۳) مجنون عشق را دگر امروز حالت است	کاسلام دین لیلی و دیگر ضلالت است
(۴) گر کسی سرو شنیده‌ست که رفته‌ست این است	یا صنوبر که بناگوش و برش سیمین است

۵۳- در کدام بیت، اختیار شاعری «آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن» دیده نمی‌شود؟

(۱) گو همه شهر به جنگم به درآیند و خلاف	من که در خلوت خاصم خبر از عامم نیست
(۲) نه به زرق آمده‌ام تا به ملامت بروم	بندگی لازم اگر عزت و اکرامم نیست
(۳) به خدا و به سراپای تو کز دوستیت	خبر از دشمن و اندیشه ز دشنامم نیست
(۴) دوستت دارم اگر لطف کنی ور نکنی	به دو چشم تو که چشم از تو به انعامم نیست

۵۴- در کدام گزینه، هجای پایانی اختیار وزنی دارد؟

(۱) حور عین می‌گذرد در نظر سوختگان	یا مه چارده یا لعبت چین می‌گذرد
(۲) قضا کشتی آن جا که خواهد برد	وگر ناخدا جامه بر تن درد
(۳) باد آسایش گیتی نزند بر دل ریش	صبح صادق نمد تا شب یلدا نرود
(۴) گر تو بازآیی و بر ناظر سعدی بروی	هیچ غم نیست که منظور به اعزاز آید

۵۵- در همه ابیات، به استثنای بیت ... اختیار «ابدال» یافت می‌شود.

(۱) پیش من آور نبید در قدح مشکبوی	تازه چو آب گلاب، پاک چو ماء معین
(۲) شور زنجیر جنون از نفس ما پیداست	نکبت زلف که پیچیده بر اندیشه ما
(۳) خوبان نعره زنند بر دهن و کام تو	در لبشان سلسبیل در کفشان یاسمین
(۴) نماند تیری در ترکش قضا که فلک	سوی دلم به سرانگشت امتحان نگشود

جامعه‌شناسی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

درس ششم: قدرت اجتماعی
(تا پایان مطالعه علمی قدرت و سیاست)
صفحه‌های ۵۴ تا ۶۵

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۵۶- به ترتیب، کدام گزینه در ارتباط با «واکنش در مقابل دانش» و «علت توسعه و گسترش قدرت و ثروت در جهان مدرن» درست و نادرست است؟

(۱) دانش به علوم تجربی محدود و در خدمت اهداف دنیوی قرار گرفته شد. - این پدیده‌ها برای انسان هیچ‌گونه معنا و ارزش ذاتی ندارند و انسان

صرفاً به لذت و منفعت مادی که قدرت و ثروت تولید می‌کنند، دل خوش می‌کند.

(۲) ریشه بسیاری از ظلم‌ها و شرارت‌ها قلمداد شد و مالکیت، دزدی خوانده شد. - با تأکید بر داوری اخلاقی درباره ارزش‌های واسطه‌ای و عدم

محدودیت دانش به دانش ابزاری، دیری نپایید که در کنار نتایج شگرف توسعه قدرت، ثروت و دانش، پیامدهای مطلوبی آشکار شد.

(۳) خوش‌بینی به دانش، دچار تردید شد و خود دانش مورد نزاع و کشمکش قرار گرفت. - داوری اخلاقی درباره قدرت، ثروت و دانش نادیده گرفته

شد تا با توسعه و گسترش آن‌ها، زمینه آسایش و آرامش دنیوی بشر بیشتر فراهم شود.

(۴) دانش دیگر نه تنها راهنمای ما به سوی سعادت نبود، بلکه به همراه قدرت و ثروت رو به تاریکی و ظلمت می‌نهاد. - به داوری اخلاقی درباره قدرت

و ثروت تأکید شد و دانش به علوم تجربی محدود و در خدمت اهداف دنیوی به کار گرفته شد.

۵۷- به ترتیب، پاسخ پرسش‌های زیر در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

- میان پیچیده‌تر شدن جوامع در گذر زمان و ضرورت سیاست، چه رابطه‌ای برقرار است؟

- فلسفه وجودی عمل سیاسی در زندگی اجتماعی چیست؟

(۱) مستقیم - شباهت‌های جوامع انسانی

(۲) معکوس - تفاوت‌های جوامع انسانی

(۳) مستقیم - رفع اختلافات اجتماعی

(۴) معکوس - رفع اختلافات اجتماعی

۵۸- صحیح یا غلط بودن هریک از عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید؟

- بعد تدبیر و تنظیم امور در سیاست، به قدرت نیاز دارد.

- قدرت، وجه نامحسوس و عینی سیاست است.

- در گذشته، سیاست، محدوده دولت و حکومت به حساب نمی‌آمده است.

- سیاست، مجموعه روش‌هایی است که هر واحد اجتماعی برای تحقق اهداف جمعی به کار می‌گیرد.

(۱) ص - غ - غ - غ

(۲) غ - غ - غ - ص

(۳) غ - ص - ص - غ

(۴) غ - ص - غ - ص

۵۹- کدام یک از عبارات زیر نادرست است؟

(۱) برای اجرای قانون، باید از قدرت استفاده کرد یا آن را وسیلهٔ تهدید قرار داد.

(۲) امروزه سیاست، وسیله‌ای برای تحقق اهداف و فضیلت‌های اخلاقی قلمداد می‌شود.

(۳) ملاک ارزیابی سیاست، آرمان پیروزی، موفقیت و تسلط است.

(۴) سیاست، مترادف هیچ مقولهٔ عینی نیست؛ بلکه در همهٔ اجزای جامعه جاریست.

۶۰- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر، به ترتیب در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

- کسانی که توان تأثیرگذاری بیشتری بر ارادهٔ دیگران دارند، قدرت سیاسی بیشتری دارند.

- همهٔ امور سیاسی در تنظیم اهداف جامعه مشارکت و یا با قدرت سروکار دارند.

- سیاست، ضمانت اجرای کنش‌های جمعی است که نبود آن بقای جامعه را به خطر می‌اندازد.

(۲) غ - ص - غ

(۱) ص - غ - ص

(۴) غ - ص - ص

(۳) ص - غ - غ

۶۱- به ترتیب، هریک از موارد زیر با کدام گزینه مرتبط است؟

- وسیلهٔ جذب اطاعت دیگران

- توانایی ترغیب یا ایجاد باور

- منبع دستیابی به قدرت تنبیهی در جوامع نخستین

(۲) شخصیت - مالکیت - قدرت بدنی

(۱) مالکیت - شخصیت - قدرت بدنی

(۴) مالکیت - سازمان - شخصیت

(۳) سازمان - شخصیت - مالکیت

۶۲- به ترتیب، پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

- رابطه همکاران، هموطنان و هم‌کیشان، به کدام مفهوم جامعه شناختی اشاره دارد؟

- امروزه بیشترین میزان قدرت‌ها، در کجا متمرکز شده‌اند؟ آزمون وی ای پی

- ابزار اعمال قدرت تشویقی مربوط به کدام منبع قدرت است؟

(۱) انسجام اجتماعی - سازمان - مالکیت

(۲) یکپارچگی نظام - شخصیت - شخصیت

(۳) یکپارچگی نظام - شخصیت - مالکیت

(۴) انسجام اجتماعی - سازمان - شخصیت

۶۳- به ترتیب هر عبارت، پیامد، معنا و علت کدام گزینه است؟

- اطاعت اقناعی دیگران

- جمع کسانی که منافع، ارزش‌ها یا برداشت‌های مشترکی دارند.

- مؤثر واقع شدن مالکیت و شخصیت به پشت‌گرمی سازمان

(۱) درآمد - نظام - کاهش سهم مالکیت سهامداران

(۲) مالکیت - سازمان - افزایش سهم مالکیت سهامداران

(۳) ثروت - نظام - افزایش سهم مالکیت سهامداران

(۴) ثروت - سازمان - کاهش سهم مالکیت سهامداران

۶۴- به ترتیب، عبارت‌های زیر را از جهت صحیح یا غلط بودن مشخص کنید؟

(الف) مفهوم قدرت، مسئله‌برانگیز و به شکل اجتناب‌ناپذیری، ارزشی است.

(ب) باید قدرت‌ها را با رویکردی زاهدانه بنگریم تا شرعی، اخلاقی و قانونی بودن آن را دریابیم.

(ج) قدرت یک ضرورت اجتماعی است.

(د) هر کنش سیاسی فقط به قصد تغییر وضع موجود انجام می‌شود.

(۱) غ - ص - غ - ص

(۲) ص - غ - ص - غ

(۳) ص - ص - غ - ص

(۴) ص - غ - غ - غ

۶۵- به ترتیب، پیامدهای سیاست با هدف «حفظ وضع موجود» و «تغییر وضع موجود» کدام است؟

(۱) جلوگیری از بدتر شدن وضعیت - بهتر شدن وضعیت

(۲) جامعه بد - جامعه خوب

(۳) بهتر شدن وضعیت - جلوگیری از بدتر شدن وضعیت

(۴) جامعه خوب - جامعه بد

درس ششم: قدرت اجتماعی
درس هفتم: نابرابری اجتماعی
(تفاوت یا نابرابری؟، سه رویکرد به
نابرابری اجتماعی)
صفحه‌های ۵۴ تا ۷۹

باسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

جامعه‌شناسی (۳) - پیش‌روی سریع‌تر

۶۶- به ترتیب هریک از موارد زیر، ویژگی کدام نظام حکومتی است؟

- به معنای مجاز دانستن همه امور برای انسان است.
- ارزش‌های سیاسی و قوانین و مقررات با عقل و وحی شناخته می‌شود.
- می‌توان از مقبولیت سخن گفت.
- آزادی مهم‌ترین ارزش اجتماعی است.
- فضیلتی که مستقل از خواست مردم باشد را به رسمیت نمی‌شناسد.

- (۱) لیبرال دموکراسی - جمهوری اسلامی - جمهوری اسلامی - لیبرال دموکراسی
- (۲) لیبرال دموکراسی - جمهوری اسلامی - لیبرال دموکراسی - لیبرال دموکراسی
- (۳) جمهوری اسلامی - لیبرال دموکراسی - لیبرال دموکراسی - جمهوری اسلامی
- (۴) جمهوری اسلامی - لیبرال دموکراسی - جمهوری اسلامی - لیبرال دموکراسی

۶۷- کدام گزینه جدول زیر را به درستی کامل می‌کند؟

انتخابات سیاسی	الف	ب	نظام آپارتاید
ج	جامعه‌شناسان در مطالعه نابرابری‌های اجتماعی به آن توجه می‌کنند.	افزایش آگاهی سیاسی	د

- مشارکت سیاسی

- یکی از شیوه‌های مشارکت سیاسی

- تفاوت‌های اسمی بهانه‌ای برای نابرابری‌های اجتماعی قرار داده شده است.

- قشربندی اجتماعی

- (۱) ب - ج - د - الف (۲) ب - د - ج - الف (۳) ج - ب - الف - د (۴) ب - الف - ج - د

۶۸- تمامی عبارات مشخص شده در کدام گزینه صحیح می‌باشند؟

- (الف) طرفداران قشربندی اجتماعی معتقدند قشربندی پدیده‌ای است که در همه زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است.
- (ب) طرفداران قشربندی از این نکته غافل‌اند که در رقابت عادلانه باید نقطه پایان رقابت یکسان باشد.
- (ج) در نظام فئودالی، دهقانان شبیه برده بودند؛ مالک چیزی نبودند و به فئودال تعلق داشتند.
- (د) مفهوم قشربندی در جامعه‌شناسی، از زیست‌شناسی گرفته شده.

(ه) برخی جامعه‌شناسان معتقدند که نابرابری اجتماعی برای بقای جامعه ضرورت دارد.

- (۱) الف - ج - ه (۲) الف - ج - د (۳) الف - ب - ه (۴) ب - ج - د

۶۹- چند مورد از عبارات زیر در رابطه با رویکرد دوم به نابرابری اجتماعی نادرست است؟

- (الف) معتقدند نابرابری اجتماعی ناشی از روابط سلطه‌جویانه میان انسان‌هاست و باید با آن مبارزه کرد.
- (ب) در این رویکرد، نقطه پایان رقابت‌ها یکسان می‌شود، اما راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد.
- (ج) اینان عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند با توزیع عادلانه ثروت، نابرابری اجتماعی از بین می‌رود.
- (د) جوامع سوسیالیستی، رهاورد این رویکرد هستند و در این جوامع مالکیت خصوصی ابزار تولید وجود نداشت.

- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۷۰- به ترتیب، هر دو عبارت مطرح شده در کدام گزینه در رابطه با مخالفان قشربندی و رویکرد عدالت اجتماعی، صحیح می‌باشد؟

- (۱) نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق - مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود.
- (۲) در این رویکرد انگیزه رقابت از بین می‌رود. - حوزه رقابت و برابری است.
- (۳) معتقدند که نابرابری‌های اجتماعی، ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی است. - خواهان از میان برداشتن قشربندی هستند.
- (۴) جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطه شروع رقابت را یکسان نماید. - راه پیشرفت مادی مسدود می‌شود.

جامعه‌شناسی (۱)

در این بخش، از میان سؤالات جامعه‌شناسی (۱) و جامعه‌شناسی (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤال‌های ۷۱ تا ۷۵ «یا» به سؤال‌های ۷۶ تا ۸۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

زندگی اجتماعی

(اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی، جهان‌های اجتماعی، پیامدهای جهان اجتماعی)
صفحه‌های ۲۵ تا ۵۰

۷۱- هر عبارت پیامد، معنا یا موضوع و علت کدام گزینه است؟

- پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف

- عمیق‌ترین لایه‌های جهان اجتماعی

- مواجه شدن مردم‌شناسان با فرهنگ‌های غیرغربی

(۱) انسان کنشگری فعال و تأثیرگذار است. - عقاید و ارزش‌ها - طرح مهم‌ترین انتقادات به خودمداری فرهنگ‌های غیرغربی

(۲) تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها و تنوع اراده و اختیار آن‌ها - عقاید و ارزش‌ها - طرح مهم‌ترین انتقادات به خودمداری فرهنگ غرب

(۳) تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها و تنوع اراده و اختیار آن‌ها - هنجارها و نمادها - به پیچیدگی و عمق فرهنگ غیرغربی‌ها پی بردند.

(۴) انسان در قبال فرهنگی که از طریق تربیت به او منتقل می‌شود صرفاً موجودی منفعل نیست. - هنجارها و نمادها - طرح مهم‌ترین انتقادات به خودمداری فرهنگ غرب و تصور پیچیده آن‌ها از سایر فرهنگ‌ها

۷۲- در دیدگاه «جهان‌های اجتماعی در عرض هم» ...

(۱) جهان‌های اجتماعی شبیه یک نوع موجود زنده‌اند.

(۲) در این دیدگاه عده‌ای پیشرفته‌تر و عده‌ای عقب مانده‌اند.

(۳) هر جهان اجتماعی، مطابق نیاز، از دستاوردهای جهان‌های دیگر بهره می‌برد.

(۴) اسپنسر از جمله طرفداران این دیدگاه است.

۷۳- به ترتیب، پاسخ سؤال‌های زیر کدام است؟

الف) جهان اجتماعی چگونه پدید می‌آید؟

ب) هر جهان اجتماعی از چه طریقی پابرجاست؟

ج) جهان اجتماعی بر چه اساسی افق‌ها و ظرفیت‌های جدیدی برای انسان فراهم می‌کند؟

(۱) ایجاد موقعیت‌های جدید - پایبندی به قواعد و الزام‌های جدید - هنجارها و نمادهای خود

(۲) با آگاهی و اراده افراد - مشارکت اجتماعی افراد - عقاید و ارزش‌های خود

(۳) ایجاد موقعیت‌های جدید - رعایت بایدها و نبایدهای اجتماعی - هنجارها و نمادهای خود

(۴) با آگاهی و اراده افراد - پیدایش و گسترش آگاهی‌های جدید - عقاید و ارزش‌های خود

۷۴- به ترتیب، کدام گزینه تکمیل‌کننده جدول زیر است؟

پیامد	علت
عدم امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری	ج
ب	رواج افراطی کنش‌هایی نظیر استفاده از حسابداری و اقتصاد برای تخمین سود
دور از دسترس ساختن امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت	الف

(۱) رویکرد سکولار نسبت به طبیعت - طرد عناصر معنوی و مقدس در جهان - سپردن داوری درباره ارزش‌ها به تمایلات افراد و گروه‌های متفوق

(۲) طرد دانش ابزاری متناسب با طبیعت - از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها - از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها

(۳) محصور رازهای افسون دانستن طبیعت - زوال عقلانیت ابزاری - زوال معنا

(۴) رویکرد فرهنگ معنوی نسبت به طبیعت - قفس آهنین - گسترش دانش وسایل

۷۵- کدام گزینه درک درستی را از ویژگی‌های جهان مدرن از نظر ماکس وبر ارائه نمی‌دهد؟

(۱) تسلط انسان بر طبیعت به مثابه ماده خام را موجب می‌شود.

(۲) استفاده از علوم تجربی، قدرت پیش‌بینی و پیش‌گیری حوادث و مسائل طبیعی را به انسان می‌دهد.

(۳) روش‌های عقلانی و وحیانی علم شناخته نمی‌شوند.

(۴) انسان در جهان متجدد، به‌دست دیگران در قفس آهنین زندانی شده و فرصت‌رهایی ندارد.

فرهنگ جهانی

نمونه‌های فرهنگ جهانی (۲)

فرهنگ معاصر غرب و نظام

نوبین جهانی

(باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب،

چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب)

صفحه‌های ۲۷ تا ۵۴

۷۶- کدام گزینه در ارتباط با آرمان‌ها و ارزش‌های بنیادین دین اسلام نادرست است؟

- (۱) دین اسلام، با دعوت فراگیر خود، ایجاد یک فرهنگ جهانی را مورد توجه قرار داده است. - اصول اعتقادی و ارزش‌های اسلام، متناسب با شرایط زمان، تغییر می‌یابد.
- (۲) اصول و ارزش‌های اسلام، مطابق با نظام آفرینش و موافق با فطرت آدمیان است. - اسلام، دین یک عصر و نسل خاص نیست.
- (۳) توحید، از خداوند واحدی حکایت دارد که خدای قوم و قبیله خاصی نیست. - تمام انبیا در طول تاریخ برای تبلیغ و ترویج اصول و ارزش‌های اسلام مبعوث شده‌اند.
- (۴) انسان در دیدگاه اسلام موجودی مختار، مسئول، متعهد و دارای فطرتی الهی است. - دعوت فراگیر اسلام، با هدف ایجاد یک فرهنگ جهانی صورت گرفته است.

۷۷- هریک از عبارات زیر به ترتیب، مربوط به کدام یک از مراحل گسترش فرهنگ اسلامی است؟

- دوری گزیدن استبداد قومی از رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی
- تلاش و کوشش عالمان مسلمان در جهت گسترش عقاید و ارزش‌های اسلام
- استفاده نخبگان اسلامی از مکاتب و روش‌های غربی مانند ناسیونالیسم و مارکسیسم برای مقابله با استعمار
- (۱) دوره استعمار - عصر نبوی - دوره استعمار
- (۲) دوره استعمار - دوران خلافت - عصر بیداری اسلامی
- (۳) عصر بیداری اسلامی - دوران خلافت - عصر بیداری اسلامی
- (۴) عصر بیداری اسلامی - عصر نبوی - دوره استعمار

۷۸- کدام گزینه علت عبارت زیر را به درستی بیان کرده است؟

«هنر قرون وسطی بر بعد معنوی وجود انسان تأکید داشت، ولی هنر مدرن بر بعد جسمانی وجود انسان تأکید دارد.»

- (۱) پذیرش سکولاریسم در جهان غرب و صرف شدن تمامی ظرفیت‌های وجودی آدمی در راستای اهداف و منافع دنیوی و این جهانی
- (۲) پذیرش اومانیسم و تأکید بر اصالت انسان دنیوی و این جهانی
- (۳) روشنگری خاص که وحی و شهود را در شناخت حقیقت کنار می‌گذارد.
- (۴) انسان مدرن، خواسته‌ها و نیازهای دنیوی و این جهانی خود را صراحتاً دنبال کرده اما آن را در قالب مفاهیم دینی توجیه می‌کند.

۷۹- کدام گزینه جدول زیر را به درستی کامل می‌کند؟

رساناس	فلسفه روشنگری	پروتستانتیسیم	دئیسیسم
د	ب	الف	ج

- اعتقاد به خدایی که هیچ برنامه‌ای برای هدایت و سعادت بشر ندارد.

- تجدید حیات و تولد دوباره

- حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی

- روشنگری به همراه سکولاریسم و اومانیسم

(۱) الف - د - ب - ج (۲) ج - د - الف - ب (۳) ج - د - ب - الف (۴) الف - د - ج - ب

۸۰- به ترتیب پیامد هر عبارت با کدام گزینه مرتبط است؟

- حرکت‌های اعتراض‌آمیز رساناس

- سلب مسئولیت علم جدید از عبور انسان از ملک به ملکوت

- جایز دانستن همه امور در قیاس با خواست انسان

(۱) رویگردانی از نگاه دنیوی - تبدیل شدن علم به ابزار تسلط بر انسان - سکولاریسم

(۲) پیدایش فلسفه‌های روشنگری - تسلط انسان بر طبیعت - اومانیسم

(۳) اهمیت یافتن علوم تجربی - شکل‌گیری اقتصاد ارباب-رعیتی - لیبرالیسم

(۴) رویگردانی از نگاه معنوی - تسلط انسان بر طبیعت - لیبرالیسم

روان‌شناسی

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تفکر (۲) تصمیم‌گیری
صفحه‌های ۱۳۴ تا ۱۵۷

۸۱- در کدام‌یک از مثال‌های زیر، فرد فعالیت شناختی پیچیده‌تری را انجام داده است؟

- (۱) بهنام بعد از بررسی‌های متعدد تصمیم گرفت که از ایران مهاجرت کند.
- (۲) محمد حافظ کل قرآن است.

- (۳) امیرحسین در دانشگاه علوم قضایی تحصیل کرده است و در حال حاضر به قضاوت مسائل خانوادگی می‌پردازد.
- (۴) عماد با مهارت بالایی مسائل درس ریاضی را حل می‌کند.

۸۲- حامد در اغلب تصمیم‌گیری‌های خود بیان می‌کند که به دلم افتاده بود که این کار را بکنم. سبک مورد استفاده او چه ویژگی‌ای دارد؟

- (۱) ملاک تصمیم او عوامل زودگذر است و سبک مناسبی نیست.
- (۲) دلیل انتخاب او، انتخاب دیگران بوده است.
- (۳) تصمیم او بی‌محاسبه و همراه با پشیمانی است.
- (۴) کار امروز را به فردا می‌افکند و زمان را از دست می‌دهد.

۸۳- چند صد متر مانده به انتهای مسیر دوی ماراتن، عضله ران دنده‌ای می‌گیرد؛ به نحوی که دویدنش دشوار می‌شود. در هر یک از حالات زیر،

کدام عامل، ملاک تصمیم‌گیری بوده است؟

- برای جلوگیری از پارگی عضله، از ادامه مسابقه انصراف دهد.

- برای از بین نرفتن زحمت کشیده‌شده در مسیر به مسابقه ادامه دهد.

(۱) هزینه - مزیت	(۲) خطر - مزیت
(۳) هزینه - هزینه	(۴) خطر - هزینه

- متن زیر را به دقت بخوانید و به سوالات (۸۴ تا ۸۶) پاسخ دهید.

دانشجویی به علت افت تحصیلی شدید و در معرض اخراج قرار گرفتن به مرکز مشاوره دانشگاه مراجعه کرده است. او وضعیت خود را این‌گونه شرح می‌دهد: «بلافاصله پس از اینکه کنکور سراسری را به خوبی پشت سر گذاشتم، خود را آماده فرایند انتخاب رشته کردم. از آنجایی که می‌دانستم انتخاب رشته بسیار موضوع مهمی است، با دوستان و معلمان خود مشورت کردم، ولی همچنان بین دو رشته حقوق و مدیریت مالی مردد بودم. بنابراین تصمیم گرفتم به دیگران اعتماد کنم و برای تصمیم‌گیری بهتر به مرکز مشاوره آموزش و پرورش شهر خود مراجعه کردم. وقتی دفتر کار مشاور، احترامی که دیگران برای او قائل بودند و جایگاه اجتماعی او را دیدم تحت تأثیر قرار گرفتم و همانجا تصمیم گرفتم رشته مشاوره را برای ادامه تحصیل انتخاب کنم. در ابتدا به نظر از تصمیم خود راضی بودم، ولی...»

۸۴- کدام گزینه در مورد تصمیم‌گیری این دانشجو نادرست است؟

- (۱) از آنجایی که تعداد اولویت‌های این دانشجو محدود بوده است، نوع تصمیم‌گیری او ساده بوده است.
- (۲) سبک تصمیم‌گیری او منطقی نبوده است.
- (۳) با وجود این که این دانشجو با افراد گوناگونی مشورت کرده است، ولی نوع تصمیم‌گیری او گروهی نیست.
- (۴) فعالیت شناختی این دانشجو، پیچیده است.

۸۵- به وضعیتی که این دانشجو در زمان انتخاب رشته دچار آن بوده است... می‌گویند.

(۱) تعارض گرایش - گرایش

(۲) ناکامی

(۳) تعارض گرایش - اجتناب

(۴) فشار روانی

۸۶- این دانشجو در مراحل... تصمیم‌گیری خود کوتاهی کرده است و اکنون در مرحله قرار دارد.

(۱) دو و سه - ارزیابی پیامدهای هر انتخاب یا اولویت

(۲) دو و سه - بررسی پیامدها و نتایج اجرای اولویت مورد نظر

(۳) سه و چهار - بررسی پیامدها و نتایج اجرای اولویت مورد نظر

(۴) سه و چهار - ارزیابی پیامدهای هر انتخاب یا اولویت

۸۷- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) اگر تعداد اولویت‌ها محدود باشد، اما موضوع تصمیم‌گیری مهم باشد، می‌توان گفت تصمیم‌گیری پیچیده است.

(۲) اگر تعداد اولویت‌ها زیاد باشد و موضوع تصمیم‌گیری مهم باشد، می‌توان گفت تصمیم‌گیری پیچیده است.

(۳) اگر تعداد اولویت‌ها محدود باشد و موضوع تصمیم‌گیری معمولی باشد، می‌توان گفت تصمیم‌گیری ساده است.

(۴) اگر تعداد اولویت‌ها محدود باشد، اما موضوع تصمیم‌گیری معمولی باشد، ممکن است تصمیم‌گیری پیچیده باشد.

۸۸- به شخصی، سخنرانی درباره یک موضوع روان‌شناختی پیشنهاد شده است، اما مردد است و فکر می‌کند که از پس آن برنمی‌آید و سراغ آن نمی‌رود.

چه چیزی مانع تصمیم‌گیری او شده است؟

(۱) او از هیجانات زودگذر استفاده کرده است.

(۲) او در تصمیم‌گیری سوگیری زیادی دارد.

(۳) او خودش را پایین‌تر از توانایی‌اش می‌پندارد.

(۴) او توان مدیریت حس خود را ندارد.

۸۹- هر مورد، به ترتیب به کدام نوع تعارض اشاره دارد؟

- فردی وارد شهر جدیدی شده و دوست دارد با شهروندان آن آشنا شود، اما کمی ترس دارد.

- فردی باید برای عمل جراحی آماده شود، اما از لحظه بیهوشی بسیار می‌ترسد.

(۱) اجتناب - اجتناب / اجتناب - اجتناب

(۲) گرایش - اجتناب / اجتناب - اجتناب

- اجتناب

(۳) گرایش - گرایش / گرایش - اجتناب

(۴) گرایش - اجتناب / گرایش - اجتناب

- اجتناب

۹۰- کدام یک از گزینه‌های زیر موجب کاهش تجربه تعارض اجتناب- اجتناب نمی‌شود؟

(۱) بهبود شرایط اقتصادی خانواده و تأثیر آن در تصمیم‌گیری‌های مالی خانواده

(۲) بهبود شرایط تحصیلی و تأثیر آن در تصمیم‌گیری‌های مربوط به انتخاب رشته

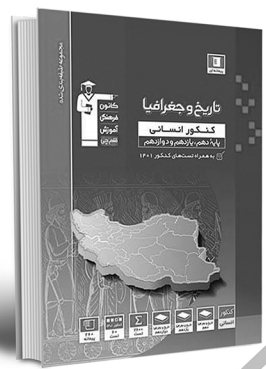
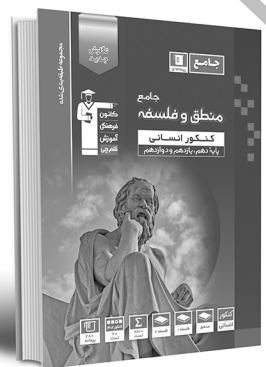
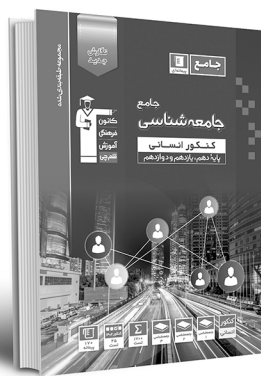
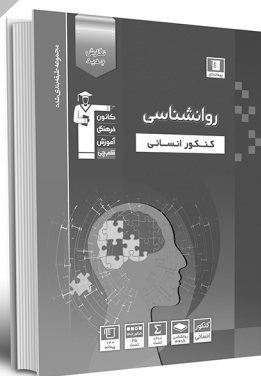
(۳) بهبود سلامت جسمانی ورزشکار و تأثیر آن در تصمیم‌گیری‌ها برای شرکت در مسابقات

کتاب‌های آیة انسانی را

پیمانگانای تهرین کنید

فلسفه
و
تاریخ
و
جغرافیا
و
ریاضی
و
آمار
و
عربی
و
اقتصاد
و
روانشناسی
و
جامعه‌شناسی
و
علوم و فنون ادبی
و
منطق و فلسفه

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

صبح جمعه

۱۴۰۲/۱۱/۶

دفترچه شماره (۲)

آزمون ۶ بهمن ماه ۱۴۰۲

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

ساعت ۹:۳۰ تا ۱۱ صبح

۱۱۰ سؤال (۷۵ سؤال اجباری + ۳۵ سؤال اختیاری)

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
عربی، زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
تاریخ و جغرافیا	۷	۶	۴	۲	۱	
فلسفه و منطق	۶	۵	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	وضعیت پاسخ گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۲) و (۳)	۲۰	۹۱	۱۱۰	۲۰
۲	اختیاری (پیش روی سریع تر)	عربی، زبان قرآن (۳)	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
۳	اجباری	تاریخ (۳)	۵	۱۲۱	۱۲۵	۵
۴	اختیاری (پیش روی سریع تر)	تاریخ (۳)	۵	۱۲۶	۱۳۰	۵
۵	انتخابی (زوج درس)	تاریخ (۱)	۵	۱۳۱	۱۳۵	۵
		تاریخ (۲)	۵	۱۳۶	۱۴۰	
۶	اجباری	جغرافیا (۳)	۵	۱۴۱	۱۴۵	۵
۷	اختیاری (پیش روی سریع تر)	جغرافیا (۳)	۵	۱۴۶	۱۵۰	۵
۸	انتخابی (زوج درس)	جغرافیا (۱)	۵	۱۵۱	۱۵۵	۵
		جغرافیا (۲)	۵	۱۵۶	۱۶۰	
۹	اجباری	فلسفه دوازدهم	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۱۰
۱۰	اختیاری (پیش روی سریع تر)	فلسفه دوازدهم	۵	۱۷۱	۱۷۵	۵
۱۱	اجباری	منطق	۵	۱۷۶	۱۸۰	۵
۱۲	اجباری	فلسفه یازدهم	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۰
۱۳	اجباری	اقتصاد	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۱۰

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم تونندهجانی، آروین حسینی، محمد حمیدی، احمدرضا ذاکرزاده، سعید عزیزخانی، علی قهرمانزاده، فرشید کریمی، امیر محمودیان
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، سعید جعفری، محمدامین داداشفام، سید علیرضا علویان، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، شیوا نظری، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، مهرشاد ایمانی‌نسب، آریتا بیدقی، کوثر شاه‌حسینی، فاطمه صفری، حبیبه محبی، سید محمد مدنی دینانی
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد حبیبی، مهسا عفتی
عربی زبان قرآن	محمود بادبرین، ولی برجی، عمار تاجبخش، ابوالفضل تاجیک، علی رسولی، امیرحسین شکوری، مرتضی کاظم‌شیرودی، روح‌الله گلشن، سیده محیا مؤمنی، علی محسن‌زاده، سید محمدعلی مرتضوی، الهه مسیح‌خواه، خالد مشیرپناهی، پیروز وجان
تاریخ و جغرافیا	میلاد باغ‌شیشی، صفا حاضری، زهرا دامیار، فاطمه سخایی، امیرحسین کاروین، محمد ملک‌آبادی‌زاده، جواد میریلوکی، رؤیا نیلچی، میلاد هوشیار
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، محمد آقاصالح، علیرضا تقی‌پور، سبا جعفرزاده صابری، پرگل رحیمی، محمد رضایی‌نقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری
اقتصاد	مبین خزینی، آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، مهدی کاردان

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	ویراستار رتبه برتر کنکور	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم تونندهجانی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی، محمد حمیدی، آروین حسینی	—	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان	سپیده فتح‌اللهی	فریبا رنوفی
جامعه‌شناسی	کوثر شاه‌حسینی	کوثر شاه‌حسینی	فاطمه صفری	آرش مرتضائی‌فر	سجاد حقیقی‌پور
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد	محمد صمدی زاداسفنگره	محمدصدرا پنجه‌پور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	—	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	زهرا دامیار	زهرا دامیار	—	فاطمه عزیزی	عطیه مخلوچی
فلسفه و منطق	سبا جعفرزاده صابری	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد	مهرشاد عباسی، محمدعلی یوسفی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	مرتضی عزیزی	—	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی (۳):

ثَلَاثُ قِصَصٍ قَصِيْرَةٍ

(متن درس ۳)

صفحه‌های ۳۷ تا ۴۲

عربی (۲):

عَجَائِبُ الْمَخْلُوْقَاتِ

تَأْثِيْرُ اللُّغَةِ الْفَارْسِيَّةِ عَلٰى اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ

درس‌های ۳ و ۴

صفحه‌های ۳۱ تا ۶۴

■ ■ عَيْنَ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۹۱ - ۹۸)

۹۱- ﴿ فَمَا رَحْمَةٌ مِنْ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَ لَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيْظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ ﴾: پس به

(برکت) رحمتی از سوی خدا ...

(۱) با ایشان نرمخو شدی، و اگر تندخو و سنگدل بودی، بی‌تردید آن‌ها را از اطرافت پراکنده می‌کردی!

(۲) با آن‌ها نرمخویی کردی، و اگر تندخو و سنگدل بودی، بدون شک آن‌ها را از پیرامون خود دور می‌کردی!

(۳) با ایشان نرمخو شدی، و اگر تندخو و سنگدل بودی، بی‌گمان آن‌ها را از اطرافت پراکنده می‌شدند!

(۴) با ایشان نرمخو باش، و اگر تندخو و سنگدل باشی، بی‌شک آن‌ها را از اطرافت دور می‌شوند!

۹۲- « مَا مِنْ سَمَكٍ يَسْبِيْحُ فِي الْبَحْرِ بِزَعَانِفِهِ إِلَّا خُلِقَ اللهُ مِثْلَكُمْ فَتَفَكَّرُوا فِي عَجَائِبِ الْمَخْلُوْقَاتِ! »:

(۱) ماهی‌ای که با باله‌هایش در دریا شنا می‌کند جز مخلوقی مانند شما نیست؛ پس شما درباره شگفتی‌های خلقت خردورزی

کنید!

(۲) هیچ ماهی‌ای در دریا نیست که با باله‌هایش شنا کند مگر آنکه مانند شما مخلوق خداوند است؛ پس در شگفتی‌های

آفریدگان بیندیشید!

(۳) هیچ ماهی‌ای وجود ندارد که در دریا با باله‌هایش شنا کند، جز آنکه خداوند مانند شما، او را آفریده است؛ پس به

شگفتی‌های آفرینش فکر کنید!

(۴) هیچ ماهی‌ای نیست که با بال‌های خود در دریا شناور باشد، مگر اینکه مانند شما از آفریده‌های خداست؛ پس در شگفتی

مخلوقات بیندیشید!

۹۳- « لَمَّا انْضَمَّتْ إِيرانَ إِلَى الدَّوْلَةِ الإِسْلامِيَّةِ إِزْدادَتْ مَفْرَداتٌ فارسيَّةٌ دَخَلتْ اللُّغَةُ العَرَبِيَّةُ فَإِنَّ تَبادُلَ المَفْرَداتِ بَينَ اللُّغاتِ

يَجْعَلُها غَنِيَّةً فِي الأُسْلوبِ وَ البَيانِ!»:

(۱) زمانی که ایران به دولت اسلامی پیوست، کلماتی فارسی که به زبان عربی وارد شده بودند، زیاد شدند پس بدون شک تبادل

کلمات میان زبان‌ها آن‌ها را در اسلوب و بیان غنی می‌گرداند!

(۲) هنگامی که ایران به کشورهای اسلامی ملحق شد، کلمات فارسی‌ای که وارد زبان عربی شده بودند، زیاد شدند پس قطعاً

جابه‌جایی کلمات میان زبان‌ها آن‌ها را در اسلوب و بیان پُرثمر می‌سازد!

(۳) زمان پیوستن ایران به دولت اسلامی، کلماتی فارسی که وارد زبان عربی می‌شدند، زیاد گشتند و بی‌شک عوض شدن کلمات

میان زبان‌ها آن‌ها را در اسلوب و بیان غنی می‌کرد!

(۴) آن زمان که ایران به حکومت اسلامی پیوست، تعداد لغات فارسی که وارد زبان عربی شده بودند، زیاد شد پس به‌درستی که

عوض کردن واژه‌ها بین زبان‌ها آن‌ها را در اسلوب و بیان غنی می‌کند!

۹۴- « ما أَسْرَعُ مَرَّ الفِصُولِ وَ السَّنِينَ لِلانسانِ وَ كَمَ مِنْ عَجايزِ يَعتَقِدونَ بِأنَّ العَمرَ ما كانَ لَهم إِلا بُضْعَةَ أَيامٍ!»:

(۱) چه شتابان است گذر فصل‌ها و سال‌ها برای انسان و چه بسیار سالخورده که معتقدند به اینکه عمر برایشان جز چند روز نبود!

(۲) گذر سال‌ها و فصل‌ها برای هر انسانی شتابان نیست و چه بسیار سالخورده‌هایی که اعتقاد داشتند به اینکه عمر برای آن‌ها

فقط چند روز بود!

(۳) شتابان نیست گذر فصل‌ها و سال‌ها برای انسان و چه بسیار پیرمردانی که اعتقاد دارند به اینکه عمرشان جز چند روز نبود!

(۴) گذر فصل‌ها و سال‌ها برای انسان چه شتابان است و چه بسیار پیرمردانی که اعتقاد دارند به اینکه عمر برایشان فقط چند

روز بود!

۹۵- « لَنْ يَبْقَى الْإِنْسَانُ فِي خُلُو الْحَيَاةِ أَوْ مَرُّهَا حَتَّى الْأَبَدِ، وَ سَيَعْبُرُهُمَا فِي يَوْمٍ مِنَ الْأَيَّامِ! »:

- (۱) انسان در تلخ یا شیرین زندگی تا ابد باقی نخواهد ماند، و روزی از روزها از آن دو عبور خواهد کرد!
- (۲) انسان هرگز در شیرینی زندگی یا تلخی آن برای همیشه باقی نمی‌ماند، و روزی از آن‌ها عبور می‌کند!
- (۳) انسان در زندگی تلخ و شیرین تا ابد باقی نخواهد ماند، و در روزی از روزها حتماً از آن‌ها خواهد گذشت!
- (۴) انسان شیرینی زندگی و تلخی آن را تا همیشه باقی نمی‌گذارد، و در یکی از روزها از آن دو خواهد گذشت!

۹۶- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) حینما شاهد الفلاح عمل أبي قال: أبوك لم يفرق بين أولاده! هنگامی که کشاورز کار پدرم را دید گفت: پدرت چرا بین فرزندان خود فرق می‌گذارد!
- (۲) كانت الشيماء قد حضنت النبي و هو طفل صغير! شیمای پیامبر را در حالی که کودکی کوچک بود در آغوش می‌گرفت!
- (۳) قالت الفلاحه القرحة: سنشاهد إثمار هذه الأشجار! کشاورز با خوشحالی گفت: ما میوه دادن این درختان را خواهیم دید!
- (۴) تمر الأيام و لکنني لن أنسى تقبيل أمي و حضنها الدافئ! روزها می‌گذرد، ولی من بوسه مادرم و آغوش گرمش را فراموش نخواهم کرد!

۹۷- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) من يحاول القيام بعمل و يعود نفسه بالتعلم و الاستمرار فلا يندم على عمله! کسی که برای اقدام به کاری تلاش می‌کند و خود را به آموختن و استمرار عادت می‌دهد، پس هرگز از کار خودش پشیمان نمی‌شود!
- (۲) هل تعلمين أن هذا الطالب يطلب الذهاب إلى الملعب لمشاهدة مباراة فريقه المحبوب! آیا می‌دانید که این دانش‌آموز می‌خواهد برای دیدن مسابقات تیم محبوب خود به ورزشگاه برود!
- (۳) قد تغيرت أصوات بعض المفردات الدخيلة في اللغات الأخرى لتسهيل استعمالها! گاهی صداهای برخی از واژگان داخل‌شده در زبان‌های دیگر برای ساده‌سازی استفاده‌شان تغییر می‌کند!
- (۴) إن لا تتعلم من هزائمك الماضية و لا تحاول لأهدافك فلن تنال النجاح! اگر از شکست‌های گذشته‌ات یاد نگیری و برای هدف‌های خود تلاش نکنی به موفقیت نخواهی رسید!

۹۸- « پدر و مادر باایمان نباید میان فرزندان کوچک خود فرق بگذارند!»، عین الصّحیح:

- (۱) لا يُفَرِّقُ الوالدانِ المؤمنانِ بينَ أولادهما الصَّغارِ!
- (۲) الوالدانِ المؤمنانِ لا يُفَرِّقُا بينَ أطفالهما الصَّغيرِ!
- (۳) لا يُفَرِّقُ الوالدانِ المؤمنانِ عندَ أولادهما الصَّغارِ!
- (۴) والدانِ مؤمنانِ لا يُفَرِّقُا بينَ أطفالهما الصَّغيرِ!

■ ■ اقرأ النّصّ التّالي ثمّ أجب عن الأسئلة (۹۹ - ۱۰۳) بما يناسب النّصّ:

«إنّ بناء المجتمع و أعمدته يقوم على التّربية و التّعليم و المُعلّم هو معماره، و لا نجد رجلاً من رجال التّاريخ الكبار إلا و كان له معلّم فاضل، فإذا أرادَ شعبٌ أن يتقدّم في شؤونه فليبدأ بتربية و تعليم أبنائه و يقيم بتبجيل المعلّم ليكون لهم أسوة حسنة تغرس في نفوسهم القيم الأخلاقية و الإنسانيّة كالشّعور بالمسؤوليّة و الحرّيّة و حبّ الوطن و تبني عقولهم على قوّة العزم و الإيمان!

أمّا إذا سبقت هيبّة المعلّم في المجتمع و لم يُحترم، فلا يكون الأطباء في طبابتهم ناجحين و لا المهندسون في عملهم صادقين و لا يقوم أحدٌ بواجباته جيّداً، فيتعرّض المجتمع للعديد من الضّغوط و المشاكل الاجتماعيّة و الاقتصاديّة و الأخلاقيّة و غيرها!

لقد قام ملوك الصّين عدّة سنواتٍ ببناء سور عظيم حول بلادهم للحفاظ عليها من هجوم المغول، ولكنهم استطاعوا أن يهجموا على الصّين هجوماً قاسياً عدّة مرّاتٍ دون أن يصعدوا ذلك الجدار لأنّ الحُرّاس الصّينيين كانوا يبيعون وطنهم بالذهب! فإيا ليت الملوك بدلّ بناء ذلك الجدار اهتموا بتعليم القيم الأخلاقيّة و الإنسانيّة للحراس!»

۹۹- عین الخطأ:

- (۱) إنّ للمعلّمين دوراً كبيراً في تقدّم الدّول و تطویرها!
- (۲) إن تُردِ أمةٌ أن تعيش في أمانٍ فلتنهتّم ببناء الإنسان!
- (۳) يشعرُ النّاسُ بالمسؤوليّة أكثر إذا رُفعت مكانةُ المعلّم فيهم!
- (۴) استطاع جنود المغول أن يصعدوا سور الصين و يهجموا عليها!

۱۰۰- عَيْنِ الصَّحِيحِ حَسَبِ النَّصِّ:

- (۱) على المعلمين أن يُعلِّموا أبناءَ شعبيهم الطبَّابةَ و الهندسةَ و بناءَ السُّور!
- (۲) إن لم تُحفظ كرامة معلمينا و عزَّتهم فلنتوقع أيَّ نوع من المصائب!
- (۳) الملوك الصينيون قاموا بتربية جنودٍ يُحبِّون وطنهم حبًّا كثيرًا!
- (۴) دافعَ حارسو سور الصين العظيم عنه أمام المغول بكلِّ قوَّة!
- ۱۰۱- يَعِيبُ غَيْرِ لِمُنَاسِبٍ لِلْفِرَاقِ حَسَبِ كُنَّا ص « فِ وَلِجِبَاتِ الْمُعَلِّمِ هُوَ أَنْ »

(۱) يُعَلِّمُ طَلَّابَهُ بِأَنَّ الْأَخْلَاقَ أَهْمٌ مِنْ أَلْفُودٍ! آزمون وی ای پی

(۲) يَرِيءِي أَنْفُسًا و عقولًا على الإرادة و الإيمان!

(۳) يُوَدِّي دَوْرَهُ نَافِعًا كَيْلَا يَتَعَرَّضَ الْوَطَنَ لِلْأَخْطَارِ!

(۴) يَتَخَرَّجُ عَلَى يَدَيْهِ أَطْبَاءَ و مهندسون كثيرون للمجتمع!

■ عَيْنِ الْخَطَا فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (۱۰۲ و ۱۰۳)

۱۰۲- « الْكِبَارُ - يَتَقَدَّمُ - يَبِيعُونَ - الصِّينِيِّينَ »:

- (۱) الصِّينِيِّينَ: جمع سالم للمذكَّر (مفردة: الصِّينِ) - معرفة (عَلَم) - معرب / صفة أو نعت و منصوب بالياء
- (۲) يَتَقَدَّمُ: مضارع - للغائب - مزيد، و له حرفان زائدان (من باب «تَقَعَّلُ») - لازم / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية
- (۳) الْكِبَارُ: جمع مكسَّر أو تكسير (مفردة: كبير، مذكَّر) - معرف بآل / صفة و مجرور بالتَّبَعِيَّةِ لموصوفها «رجال»
- (۴) يَبِيعُونَ: فعل مضارع (يُعَادِلُ «الماضي الاستمراري» في الفارسية) - للجمع الغائب - متعدِّ - معلوم / فعل و فاعل

۱۰۳- « استظاعوا - سقطت - قاسياً - الحرّاس »:

- ۱) سقطت: فعل ماضٍ (يُمكن أن يُترجم في زمانين) - للغائبة - لازم / فعل شرط في الجملة الشرطيّة
- ۲) الحرّاس: اسم - جمع غير سالم - اسم مبالغة (للدلالة على صاحب الحرفة) - معرب / اسم «أنّ» و منصوب
- ۳) استظاعوا: ماضٍ - للجمع المذكر الغائب - له ثلاثة أحرف زائدة - معلوم / فعل و مع فاعله خبر لـ«لكنّ» و مرفوع
- ۴) قاسياً: مفرد مذكر - اسم فاعل (على وزن: فاعل، من فعل ليس له حرف زائد) - نكرة / صفة؛ و موصوفها: هجوماً

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۱۰۴ - ۱۱۰)

۱۰۴- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- ۱) انْطِلاقُ الطَّائِرِ الطَّانِ و تَوَقُّفه السَّرِيعانِ يُنيرانِ التَّعْجُبِ!
- ۲) يُعَدُّرُ العُلَماءُ أنواعَ الكائِناتِ الحَيَّةِ في بِحارِ العالَمِ بِالْمَلابِینِ!
- ۳) قد نَبَّینَ هذا التَّأثیرُ في دِرِساتِ البَاحِثِینَ فَقد تَعَبَّرتْ أصواتُها!
- ۴) رَأیتُ طالِباً ذَهَبَ إلى المَكْتَبَةِ لِيَبْحَثَ عَن مِئاتِ الكَلِماتِ المُعَرَّبَةِ!

۱۰۵- کم عبارة غير مناسبة في المفهوم؟

- ﴿ إن أحسنتم أحسنتم لأنفسكم ﴾: این جهان کوه است و فعل ما ندا / سوی ما آید نداها را صدا
- ﴿ عسى أن تكرهوا شيئاً و هو خیرٌ لكم ﴾: از روزگار نیک و بد خویشانِ میدان / کز ایزد دست نیک و بد از روزگار نیست
- من زرع العُدوانِ حصد الخُسرانِ!: در فتاد اندر چهی کو کننده بود / ز آنکه ظلمی بر سرش آینده بود
- ﴿ إذا خاطَبَهُمُ الجاهلونَ قالوا سلاماً ﴾: جفاپیشگان را بده سر به باد / ستم بر ستم پیشه، عدل است و داد

۱) اثنان (۲) واحدة

۳) أربع (۴) ثلاث

۱۰۶- عین جواب الشرط و هو جملة اسمية:

- (۱) من استمع إلى كلام مُدرّسيه بدقّة فهم الدرس جيّداً!
- (۲) من يعمل الخيرات و الحسنات و هو مؤمنٌ تُغفر سيئاته!
- (۳) من أصلح ما بينه و بين ربّه الكريم فجزاءه جنّة النعيم!
- (۴) ما حاول أخي الكبيرُ كثيراً قبلَ هذه المُباراة فهو فشل فيها!

۱۰۷- عین ما ليس فيه أسلوب الشرط:

- (۱) مَنْ يستغفر الله و هو مؤمن يدخل رحمة الله فهذا هو السعادة!
- (۲) مَنْ لا يتفكّر في موضوع لا يرتبط به يعمل عملاً عقلياً!
- (۳) مَنْ بُعث ليتمّ مكارم الأخلاق هو النبيّ الأكرم (ص)!
- (۴) مَنْ اجتهد في سبيل الله لا يندم و إن تحمّل الصّعب!

۱۰۸- في أيّ الأجوبة يُترجم المعرفة كالتكررة؟

- (۱) المفردات الفارسية دخلت العربية منذ العصر الجاهلي،
- (۲) فسّمى الأدباء هذه الكلمات المفردات المعرّبة،
- (۳) و لكنّ هذه المفردات التي دخلت العربية منذ القديم،
- (۴) تغيّرت أوزانها و العربُ نطقوها وفق أسنتهم!

۱۰۹- عین الفاعل يكون نكرةً و المفعول يكون معرفةً:

- (۱) إشتري حامد الجوال الذي قد رأيناه من قبل!
- (۲) لن تنسى الرّميلات الأيام الجميلة في المدرسة!
- (۳) شرح لنا القاضيّ فلاحٌ يعمل في مزرعة القمح!
- (۴) قد جعل الله في شهر رمضان خيراً كثيراً!

۱۱۰- عین الخطأ: (عن استعمال «لن»)

- (۱) المؤمنون هم الذين لن يقبلوا الدّل في حياتهم أبداً!
- (۲) هؤلاء طلابٌ لن ينسوا في تحقيق أهدافهم الصّعبة!
- (۳) تلك الأمّ الباكية لن تجد طفلها بسبب إزدحام السوق!
- (۴) زميلي قد ذهب إلى السّفرة و لن يكون حاضراً في الإمتحان!

عربی زبان قرآن (۳) - پیش روی سریع تر

پاسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقهعربی (۳):
ثلاث قصص قصيرة
(متن و قواعد درس ۳)
صفحه‌های ۳۷ تا ۴۶

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة من أو إلى العربية (۱۱۱ - ۱۱۶)

۱۱۱- « و مَنْ أَرَادَ أَنْ يَمْلَأَ وَعَاءَ عِلْمِهِ فَلَا يَقْدِرُ أَنْ يَفْعَلَ ذَلِكَ، فَإِنَّ وَعَاءَ الْعِلْمِ يَتَسَّعُ دَائِمًا! »:

- ۱) کسی که بخواهد ظرف دانش را پر کند، نمی‌تواند که انجامش دهد، چرا که ظرف دانش دائماً در حال گسترش است!
- ۲) هر کس بخواهد ظرف علم خود را پر کند، نمی‌تواند که آن را انجام دهد، زیرا ظرف علم همواره گسترده می‌شود!
- ۳) آن کس که بخواهد ظرف دانشش پر شود، نمی‌تواند که به آن عمل کند، زیرا همواره ظرف دانش فراخ می‌شود!
- ۴) هر کس بخواهد ظرف علمش را پر کند، قادر به انجام آن کار نیست، چرا که ظرف علم همواره فراخ می‌شود!

۱۱۲- « قَدْ يَغْرِسُ الْمَزَارِعُ فَسَائِلُ جَدِيدَةٍ وَ هُوَ يَعْلَمُ أَنَّهَا لَا تُثْمَرُ إِلَّا بَعْدَ مَوْتِهِ! »:

- ۱) گاهی کشاورز نهال‌های جدیدی می‌کارد درحالی که می‌داند آن‌ها فقط بعد از مرگ وی میوه می‌دهند!
- ۲) کشاورزی که می‌داند نهال‌های جدید میوه نمی‌دهند مگر پس از مرگ او، اقدام به کاشت آن‌ها می‌کند!
- ۳) کشاورز گاهی نهالی جدید می‌کارد درحالی که می‌داند آن‌ها به ثمر نمی‌نشینند مگر بعد از مرگ خودش!
- ۴) گاهی اوقات کشاورز نهال‌هایی تازه می‌کارد حال آن‌که می‌داند آن نهال‌ها قطعاً بعد از مرگش میوه می‌دهند!

۱۱۳- « بَعْضُ النَّاسِ يَظُنُّونَ أَنَّ التَّجَارِبَ الْعَدِيدَةَ عَلَى مَرِّ الْأَيَّامِ تُغْنِيهِمْ عَنِ الْكُتُبِ وَلَكِنَّهُ غَيْرُ صَاحِحٍ! »:

- ۱) برخی مردم گمان می‌کنند که تجارب بسیار در گذر ایام، آنان را از کتاب‌ها بی‌نیاز می‌سازد، ولی این، نادرست است!
- ۲) بعضی از مردم می‌پندارند که تجربه‌های زیاد از گذران روزها، کتاب‌ها را غنی می‌کند، ولی این موضوع صحیح نیست!
- ۳) برخی مردم گمان می‌کنند که تجربه‌های فراوان در طول روزهای زندگی، انسان را از کتاب بی‌نیاز می‌کند، در حالی که این،

نادرست است! آزمون وی ای پی

- ۴) بعضی از مردم می‌پنداشتند که تجارب زیاد از گذر ایام، ایشان را بی‌نیاز از کتاب‌ها می‌سازد، ولی آن، درست نیست!

۱۱۴- « الوصول إلى آمالك العظيمة يستغرق وقتاً طويلاً و أنت تتحلّى في هذا الطريق بالصبر! »:

- (۱) رسیدن به آرزوهای تو که بزرگ است زمان زیادی صرف می‌کند، و تو در این راه آراسته به صبر می‌باشی!
- (۲) دستیابی به آرزوی بزرگ تو نیازمند زمان طولانی است، لذا بایستی در این مسیر آراسته به صبر شوی!
- (۳) رسیدن تو به آرزوهای عظیمت، زمانی دراز طول می‌کشد، پس خود را در ادامه راه آراسته به صبر می‌گردانی!
- (۴) دستیابی به آرزوهای بزرگت زمانی طولانی می‌گیرد، و تو در این مسیر آراسته به بردباری می‌باشی!

۱۱۵- عین الخطأ:

- (۱) ذات یوم کان رجل جالساً عند رسول الله (ص) و بعد لحظات جاء ابنه،: روزی مردی نزد پیامبر خدا (ص) نشسته بود و بعد از لحظاتی پسرش آمد،
- (۲) و سلمَ عليهما ثمَّ ذهبَ إلى والده فقبله الأب و أجلسه عنده،: و به آن دو سلام کرد، سپس به سوی پدرش رفت و پدر او را بوسید و او را نزد خود نشاند،
- (۳) فرحَ النَّبِيُّ (ص) من عمل هذا الرَّجل و بعد قليل جاءت بنته و سلمت عليهما،: پیامبر (ص) از کار این مرد خوشحال شد و اندکی بعد دخترش آمد و به آن دو سلام کرد،
- (۴) ثمَّ راحَت نحو والدها أمَّا الوالد فلم يُقبلها فانزعج رسولُ الله (ص)!: سپس به سوی پسرش آمد اما پسر او را نبوسید و پیامبر خدا (ص) ناراحت شد!

۱۱۶- « امتحان شروع شد و همه دانش‌آموزان به جز حامد در سالن بزرگ امتحان حاضر بودند! »؛ عین الصحیح:

- (۱) بدأ الامتحان و كان جميع الطُّلاب حاضرين في قاعة الامتحان الكبيرة إلا حامداً!
- (۲) ابتدأ الامتحان و جميع الطُّلاب كانوا حَضَرُوا في قاعة الامتحان الكبير إلا حامداً!
- (۳) بدأ الامتحان و كان الطُّلاب حاضرين كُلِّهم في صالة الامتحان الكبير إلا حامداً!
- (۴) ابتدأ الامتحان و في صالة الامتحان الكبيرة كان جميع الطُّلاب قد حَضَرُوا إلا حامداً!

۱۱۷- عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: «إِنَّ الأَبَّ شَدِيدَ التَّعَلُّقِ بِبَنَتِهَا، فَيَقْبَلُهَا وَ يُجْلِسُهَا عِنْدَهُ!»

- (۱) يَقْبَلُ: فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي (حروفه الأصلية: ق ب ل؛ و له حرف زائد) / فعل و فاعل
- (۲) التَّعَلُّقُ: اسم - مفرد مذكّر - مصدر (ماضيه: تَعَلَّقَ؛ مضارعه: يَتَعَلَّقُ) - معرّف بأل / خبر إنّ و مرفوع
- (۳) الأَب: اسم - مفرد مذكّر (جمعه: آباء) - اسم فاعل (من فعل مجرد ثلاثي) - معرب / اسم إنّ و منصوب
- (۴) يُجْلِسُ: مضارع - مزيد ثلاثي (من مصدر: مُجَالِسَةٌ) - متعدّد / فعل و مفعوله: ضمير «ها»، و الجملة فعلية

۱۱۸- عَيْنَ «إِلَّا» بِمَعْنَى «فَقَطَّ»:

- (۱) لم نأخذ شيئاً من المتجر إلا ما نحتاج إليه!
- (۲) ليس لنا عمل مهمّ اليوم إلا مطالعة دروسنا!
- (۳) لا أتذكّر ذكرياتي من أيام الشباب إلا قليلاً منها!
- (۴) لم يصعد إلى الجبال المرتفعة من الرياضيين إلا الشابّ القوي!

۱۱۹- عَيْنَ كَلِمَةٍ بَعْدَ «إِلَّا» تَكُونُ فِي مَحَلِّ الْمَفْعُولِ:

- (۱) لا نثمر عادة بعد عشر سنوات إلا شجرة الجوز!
- (۲) يا أيها المسلم لا تحش في حياتك إلا الله!
- (۳) لم تشاهد في هذا الاسبوع من التلفاز إلا الأفلام!
- (۴) أنا أفهم كلّ مباحث الدروس إلا المبحث الأخير!

۱۲۰- عَيْنَ الخَطَأِ فِي تَعْيِينِ الْمَسْتَثْنَى مِنْهُ:

- (۱) لا تعلمُ زميلاتي اللّغة الفرنسيّة إلا عطية! (زميلات)
- (۲) يستطيع الطّلاب أن يحلّوا المسائل إلا مسألة واحدة! (المسائل)
- (۳) سيشتري النّاس من السّوق بضائع مختلفة إلا المسكين! (بضائع)
- (۴) إنّي أقرأ الكتاب التّاريخيّ الذي انتخبته في المكتبة إلا مصادره! (الكتاب)

تاریخ (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس هفتم: ایران در دوره حکومت
رضاشاه
صفحه‌های ۹۲ تا ۹۸

۱۲۱- کدام گزینه درباره کودتای سپاه سوم اسفند ۱۲۹۹ درست است؟

- (۱) رضاخان از فرماندهان نظامی نیروهای انگلیسی در ایران، برنامه کودتا را طرح‌ریزی کرد.
- (۲) در پی انجام کودتا در سوم اسفند ۱۲۹۹، رضاخان به نخست‌وزیری منصوب شد.
- (۳) آبرون‌ساید از سیاستمداران وابسته به انگلستان، رضاخان را جهت تغییر حکومت ایران معرفی کرد.
- (۴) سید ضیاءالدین طباطبایی، مهره سیاسی کودتا به فاصله کوتاهی از این حادثه استعفا کرد و به اروپا رفت.

۱۲۲- دلیل عدم تمایل احمدشاه قاجار برای بازگشت از اروپا چه بود؟

- (۱) تبدیل شدن سرنوشت نهضت مشروطه به سلطنت مطلقه
- (۲) برقراری نظام جمهوری به جای حکومت سلطنتی در ایران
- (۳) مبالغات انگلیسی‌ها در آشفتگی اوضاع ایران
- (۴) مخالفت علمای دینی با ورود او به کشور

۱۲۳- کدام مورد درباره رویدادهای تاریخ ایران در فاصله سال‌های ۱۳۰۰ تا ۱۳۰۴ شمسی درست است؟

- (۱) رضاخان پس از ناکامی در برقراری نظام جمهوری، احمدشاه را برای خروج از کشور تحت فشار گذاشت.
- (۲) وزیر جنگ با سرکوب شیخ خزعل، گام مهمی را برای رسیدن به نخست‌وزیری برداشت.
- (۳) سرکوب شورش شیخ خزعل، افزایش محبوبیت نخست‌وزیر را در پی داشت.
- (۴) مجلس مؤسسان در ماده واحده‌ای، خلع موقت قاجار به از سلطنت را تصویب کرد.

۱۲۴- کدام‌یک از موارد زیر در مورد احداث خط راه‌آهن سراسری در دوران رضاشاه، نادرست است؟

- (۱) مسیر شرقی غربی راه‌آهن می‌توانست دسترسی زمینی به هندوستان را برای دشمنان انگلستان تسهیل کند.
- (۲) در جنگ جهانی دوم راه‌آهن شمال به جنوب، به مهم‌ترین عامل ارتباطی نیروهای متحدین مبدل شد.
- (۳) احداث مسیر شمال به جنوب، دسترسی انگلستان به منابع نفتی در مناطق شمال ایران و انتقال آن به خلیج فارس را آسان می‌نمود.
- (۴) در صورت پیشروی روس‌ها در شمال ایران، انگلیسی‌ها می‌توانستند نیروهای خود را به سرعت به شمال بفرستند.

۱۲۵- کدام‌یک از حوادث زیر زمینه مبارزه با سنت‌های اسلامی توسط رضاخان را فراهم ساخت؟

- (۱) کشف حجاب و قیام مسجد گوهرشاد مشهد
- (۲) سرکوب شیخ خزعل و ایجاد امنیت در کشور
- (۳) مسافرت به ترکیه و آشنایی با آتاتورک
- (۴) پیشنهاد نظام جمهوری به جای حکومت سلطنتی

تاریخ (۳) - پیش روی سریع تر

پاسخ گویی به سؤال های این درس برای همه دانش آموزان اختیاری است.

درس هفتم: ایران در دوره
حکومت رضاشاه
درس هشتم: جنگ جهانی دوم و
جهان پس از آن
(جهان در فاصله دو جنگ بزرگ)
صفحه های ۹۲ تا ۱۰۴

۱۲۶- کدام عامل این نکته را به انگلیسی ها یادآور شد که نمی توانند ایران را مانند هندوستان به خاک بریتانیا اضافه کنند؟

(۱) اقدامات اصلاحی و مترقی امیرکبیر

(۲) هزینه بسیار بالای این اقدام

(۳) بی نتیجه ماندن قرارداد ۱۹۱۹

(۴) انتشار اندیشه های انقلابی روسیه در ایران

۱۲۷- کدام یک از شخصیت های مذهبی، استفاده از نام مشروطه را وسیله ای برای افزایش نفوذ غرب در اداره کشور می دانست؟

(۱) آیت الله مدرس

(۲) آیت الله شیخ فضل الله نوری

(۳) شیخ محمد خیابانی

(۴) آیت الله سید کاظم یزدی

۱۲۸- چرا رضاشاه دستور داد تا مسیر راه آهن سراسری را در جهت شمال به جنوب احداث نمایند؟ زیرا...

(۱) سبب می شد تا ایران به خط ترانزیتی تجارت بین المللی بین آسیا و اروپا متصل شود.

(۲) دسترسی انگلستان به منابع نفتی در مناطق شمال ایران و انتقال آن به خلیج فارس را آسان می نمود.

(۳) مسیر شمال به جنوب می توانست دسترسی زمینی به کشور هندوستان را برای انگلستان تسهیل کند.

(۴) پیشنهاد بسیاری از صاحب نظران و نمایندگان این بود که راه آهن سراسری به این صورت ساخته شود.

۱۲۹- با اخراج کدام کشور از جامعه ملل، بی اعتباری این نهاد بین المللی بیشتر شد؟

(۱) آلمان

(۲) ایتالیا

(۳) ژاپن

(۴) شوروی

۱۳۰- کدام مورد درباره اوضاع کشورهای شوروی، ایتالیا و آلمان در فاصله جنگ های جهانی اول و دوم، درست است؟

(۱) نظام حکومتی آنها، جمهوری بود اما تنها یک حزب حق فعالیت داشت و رسانه ها ابزاری در دست دولت ها بودند.

(۲) با مشکلات عدیده اقتصادی ناشی از جنگ جهانی اول مانند رکود، تورم و افزایش بیکاری مواجه بودند.

(۳) با انگیزه های متفاوت درصدد گسترش مرزها، فتح سرزمین های جدید و تسلط بر برخی کشورها بودند.

(۴) صاحبان صنایع، اشراف زمین دار و روزنامه نگاران در روی کار آمدن دولت های آنها نقش اساسی داشتند.

تاریخ (۱)

در این بخش، از میان سؤالات تاریخ (۱) و تاریخ (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤالاتی ۱۳۱ تا ۱۳۵ «یا» به سؤالاتی ۱۳۶ تا ۱۴۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

فصل دوم: جهان در
عصر باستان
(درس‌های ۴ تا ۶)
صفحه‌های ۲۹ تا ۶۰

۱۳۱- در هزاره سوم قبل از میلاد، کدام رویداد، موجب تبادل بیشتر فرهنگ و تمدن در بین‌النهرین شد؟

- ۱) تأسیس سلسله اموری‌ها و اهمیت یافتن بابل در تجارت بین‌المللی
- ۲) موفقیت شهرهای جنوب بین‌النهرین (سومر) در تشکیل حکومت و تأسیس دولت - شهرها
- ۳) تشکیل یک امپراتوری بزرگ توسط سارگن آکدی که از مدیترانه تا زاگرس گسترده بود.
- ۴) افزایش جمعیت و تولید مازاد بر خوراک که گسترش روستاها و شکل‌گیری شهرها را در پی داشت.

۱۳۲- کدام یک از گزینه‌های زیر در مورد وضعیت دینی مصریان باستان صحیح است؟

- ۱) پس از مرگ آمین هوتپ چهارم، کاهنان دوباره پرستش خدای یگانه را ترویج کردند.
- ۲) مصریان اعتقاد داشتند که احتمال برگشت روح به جسم وجود ندارد.
- ۳) حضرت یوسف (ع) و حضرت موسی (ع)، به احتمال زیاد در دوران امپراتوری قدیم، مردم مصر را به پرستش خدای یگانه دعوت کردند.
- ۴) مردمان مصر خدایانشان را مهربان‌تر و دوستانه‌تر از خدایان سومری می‌پنداشتند.

۱۳۳- کدام گزینه از جمله دستاوردهای مهم معماری و شهرسازی تمدن سند نیست؟

- ۱) ساخت شهرها براساس نقشه‌ای دقیق
- ۲) استفاده از آجرهایی با اندازه مشخص
- ۳) شهرهای مجهز به شبکه فاضلاب
- ۴) استفاده از موزاییک در طراحی بناها

۱۳۴- کدام اقدام به شی هوانگ تی از فرمانروایان سلسله «چه این»، در سرزمین باستانی چین نسبت داده شده است؟

- ۱) تکمیل دیوار بزرگ چین
- ۲) گشایش جاده معروف ابریشم
- ۳) جلوگیری از ورود آئین بودا به کشور
- ۴) رواج مجدد اندیشه و آیین کنفوسیوس

۱۳۵- در آتن فقط چه کسانی شهروند آنجا محسوب می‌شدند؟

- ۱) زنان و مردان آتنی با زبان یونانی
- ۲) ثروتمندان و اشراف آتنی
- ۳) مردان حاضر در نبردهای پلوپونزی
- ۴) مردان بالغ زاده شده از پدر و مادر آتنی

تاریخ (۲)

اگر به سؤال‌های ۱۳۱ تا ۱۳۵ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سؤال‌های ۱۳۶ تا ۱۴۰ پاسخ دهید.

فصل دوم: ظهور اسلام
(درس‌های ۴ تا ۶)
صفحه‌های ۳۰ تا ۶۵

۱۳۶- مؤلفان کتاب درسی تاریخ (۲) پایه یازدهم علوم انسانی، از آثار سیره‌نویسان برای توضیح کدام رویدادها استفاده کرده‌اند؟

(الف) رقابت و درگیری‌های پیاپی دو قبیله اوس و خزرج قبل از هجرت پیامبر (ص) به یثرب

(ب) علل اصلی مخالفت مشرکان مکه با اسلام پس از سال سوم بعثت پیامبر (ص)

(ج) انعقاد پیمان برادری میان مسلمانان پس از هجرت پیامبر (ص) به یثرب

(د) منابع مالی حکومت اسلامی مدینه در دوره پیامبر اسلام (ص)

(۱) «الف» و «ج» (۲) «ب» و «د» (۳) «الف» و «ب» (۴) «ج» و «د»

۱۳۷- کدام عامل خشم مردم را نسبت به خلیفه سوم برانگیخت و آن‌ها را به مدینه کشاند؟

(۱) شورش‌ها و نافرمانی‌ها در مرکز خلافت (۲) بر سر کار آوردن شماری از افراد خاندان اموی و تبعید انتقادکنندگان

(۳) شکل‌گیری ارتداد و روی کار آمدن پیامبران دروغین (۴) کاهش فتوحات مسلمانان در خارج از شبه‌جزیره عربستان

۱۳۸- فتوحات مسلمانان در مصر، بیشتر نتیجه کدام یک از موارد زیر بود؟

(۱) تفاوت‌ها و اختلافات شدید میان مردم مصر (۲) مقاومت نکردن مردم مصر در برابر سپاه اسلام

(۳) تفاوت‌های قومی، زبانی و فرهنگی مصریان با رومیان (۴) بستن قرارداد صلح بین طرفین در حضور خلیفه

۱۳۹- در زمان خلافت بنی‌امیه به کدام دلیل موالی حضوری چشمگیر در قیام‌ها و شورش‌های ضداموی داشتند؟

(۱) موروثی شدن خلافت در خاندان اموی و ایجاد اختلاف میان مسلمانان عرب و غیرعرب

(۲) توزیع بیت‌المال و درآمدهای عمومی براساس منافع شخصی و قبیله‌ای

(۳) عرب‌گرایی امویان و تحقیر و تبعیض نسبت به مسلمانان غیرعرب

(۴) ترویج تفکر جبرگرایی برای پذیرش حکومت اموی

۱۴۰- مهم‌ترین گروه‌های مخالف حکومت اموی را چه کسانی تشکیل می‌دادند؟

(۱) توابعین - موالی (۲) علویان - موالی (۳) توابعین - مروانیان (۴) علویان - مروانیان

درس چهارم: مدیریت حمل و نقل
(تا پایان ایمنی)
صفحه‌های ۵۹ تا ۶۵

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جغرافیا (۳)

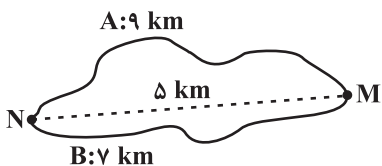
۱۴۱- مدیریت حمل‌ونقل در نهایت باید به چه هدفی منجر شود؟

- (۱) افزایش جمعیت و تقاضا برای حمل‌ونقل
(۲) پیشرفت‌های علمی و فناوری در تولید وسایل حمل‌ونقل

- (۳) نقش مؤثر حمل‌ونقل بر گسترش تجارت و اقتصاد جهانی
(۴) بهینه شدن سامانه‌های حمل‌ونقل

۱۴۲- با توجه به تصویر زیر، کدام گزینه به درستی تدوین شده است؟

(۱) شاخص انحراف مسیر A در مقایسه با مسیر B، به عدد ۱۰۰ نزدیک‌تر است.

(۲) در مسیر A نسبت به مسیر B احداث راه آسان‌تر و کم‌هزینه‌تر می‌باشد.

(۳) نسبت شاخص انحراف مسیر A به شاخص انحراف مسیر B، $\frac{7}{9}$ می‌باشد.

(۴) اختلاف شاخص انحراف مسیر A و شاخص مطلوب آن ۸۰ است.

۱۴۳- با توجه به ماتریس‌های زیر، کدام شهر به ترتیب دارای مطلوب‌ترین و نامطلوب‌ترین دسترسی است؟

نقاط	شهرک	کوشک	پشت‌کوه	نصرآباد	جمع
شهرک	۰	۱	۱	۲	۴
کوشک	۱	۰	۲	۳	۶
پشت‌کوه	۱	۲	۰	۱	۴
نصرآباد	۲	۳	۱	۰	۶

(۱) نصرآباد - کوشک

(۲) شهرک - کوشک

طول مسیر	شهرک	کوشک	پشت‌کوه	نصرآباد	جمع
شهرک	۰	$\frac{3}{2}$	$\frac{3}{3}$	۴	$10\frac{5}{6}$
کوشک	$\frac{3}{2}$	۰	$\frac{5}{5}$	۸	$16\frac{7}{6}$
پشت‌کوه	$\frac{3}{3}$	$\frac{5}{5}$	۰	$\frac{4}{5}$	$13\frac{3}{5}$
نصرآباد	۴	۸	$\frac{4}{5}$	۰	$16\frac{5}{5}$

(۳) کوشک - شهرک

(۴) کوشک - پشت‌کوه

۱۴۴- کدام عبارات در مورد مدیریت و برنامه‌ریزی حمل‌ونقل نادرست است؟

الف) حمل‌ونقل هوایی به سرمایه‌فراوانی نیاز دارد؛ اما بازدهی آن در آینده، هزینه سرمایه‌گذاری را جبران می‌کند و مسافر و بار بیشتری حمل

می‌شود. آزمون وی ای پی

ب) آب‌وهوا، نوع سواحل و مخاطرات محیطی از جمله ویژگی‌های طبیعی نواحی هستند که بر مدیریت سامانه‌های حمل‌ونقل تأثیر می‌گذارند.

ج) هرچه حجم محموله کمتر باشد (مانند غلات به صورت فله)، هزینه حمل آن کمتر می‌شود.

د) وضع قوانین و مقررات، پایش و نظارت بر حمل‌ونقل و تقویت فرهنگ ایمنی از جمله فعالیت‌های ممکن برای حفظ ایمنی در حمل‌ونقل هستند.

۱) «الف» - «د»

۲) «ب» - «د»

۳) «الف» - «ج»

۴) «ب» - «ج»

۱۴۵- بحث ایمنی که از موضوعات مهم در مدیریت حمل‌ونقل است، از چه جهت در شیوه حمل‌ونقل جاده‌ای اهمیت بالاتری پیدا می‌کند؟

۱) بالاتر بودن میزان استقبال از این شیوه حمل‌ونقل

۲) بالاتر بودن حجم محموله‌ها و تعداد جمعیت انسانی در این شیوه حمل‌ونقل

۳) پوشش گسترده‌تر حمل‌ونقل جاده‌ای در جهان

۴) بالاتر بودن حوادث در حمل‌ونقل جاده‌ای در جهان

جغرافیا (۳) - پیش روی سریع تر

پاسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اختیاری است.

درس چهارم: مدیریت حمل و نقل
فنون و مهارت‌های جغرافیایی (۲)
صفحه‌های ۵۹ تا ۸۰

۱۴۶- طول مسیر مستقیم بین دو مکان A و B، ۵ کیلومتر و طول مسیر قابل احداث بین این دو مکان، ۸ کیلومتر است. شاخص انحراف بین این دو مکان کدام است و به چه معناست؟

- (۱) ۱۵۰ - کوتاه‌ترین مسیر ممکن برای راه‌سازی بین این دو مکان، $\frac{1}{5}$ برابر مسیر مستقیم ساختن راه بین این دو مکان است.
- (۲) ۱۶۰ - مسیر مستقیم برای راه‌سازی بین دو نقطه A و B، $\frac{1}{6}$ برابر کوتاه‌ترین مسیر ممکن برای ارتباط بین این دو مکان است.
- (۳) ۱۵۰ - کوتاه‌ترین مسیر ممکن برای ساختن راه بین نقطه A و B، $\frac{1}{5}$ برابر مسیر مستقیم بین این دو نقطه است.
- (۴) ۱۶۰ - کوتاه‌ترین مسیر ممکن برای ساختن راه بین این دو مکان، $\frac{1}{6}$ برابر مسیر مستقیمی است که این دو مکان را به هم مربوط می‌کند.

۱۴۷- مهم‌ترین راهکار بهبود حمل‌ونقل شهری کدام است و حمل‌ونقل چندوجهی چه تأثیری بر هزینه‌های حمل‌ونقل دارد؟

- (۱) عدم تردد خودروها در ساعات اوج ترافیک - هزینه‌های حمل‌ونقل را به‌طور مؤثری کاهش می‌دهد.
- (۲) گسترش حمل‌ونقل عمومی - هزینه‌های حمل‌ونقل را به‌طور مؤثری کاهش می‌دهد.
- (۳) عدم تردد خودروها در ساعات اوج ترافیک - باعث افزایش هزینه‌های حمل‌ونقل می‌شود.
- (۴) گسترش حمل‌ونقل عمومی - باعث افزایش هزینه‌های حمل‌ونقل می‌شود.

۱۴۸- در مدیریت سامانه حمل‌ونقل باید به موارد زیادی توجه شود. کدام گزینه در این باره درست نیست؟

- (۱) در برنامه‌ریزی حمل‌ونقل برای هر ناحیه، هزینه‌های سرمایه‌ای و عملیاتی برای ساختن راه‌ها، پایانه‌ها و خرید ناوگان و بازدهی آن‌ها محاسبه می‌شود.
- (۲) در مدیریت حمل‌ونقل باید به میزان و نوع تقاضا توجه کرد و بر این اساس اولویت‌بندی نمود.
- (۳) در برنامه‌ریزی برای بهبود حمل‌ونقل، برای مسافران و تمام کالاها یک سرعت مشخص برای نقل و انتقال طی می‌شود.
- (۴) استفاده از انرژی‌های نو در حمل‌ونقل بسیار محدود است و از نظر هزینه و فناوری مشکلات زیادی دارد.

۱۴۹- اگر ساعت اذان صبح در تهران ۵ صبح باشد، در کدام یک از شهرهای زیر موقع اذان صبح زودتر است؟

- (۱) شیراز (۲) اصفهان (۳) مشهد (۴) تبریز

۱۵۰- مهم‌ترین کاربرد جی‌پی‌اس (GPS) کدام است؟

- (۱) نمایش ارتباط بین پدیده‌های سطح زمین از طریق داده‌ها
- (۲) تعیین موقعیت جغرافیایی و طول و عرض و ارتفاع مکان‌ها و زمان مورد نظر
- (۳) تهیه نقشه‌های موضوعی از نواحی گوناگون کره زمین
- (۴) تهیه مدل‌های دقیق سه بعدی از سطح زمین

جغرافیای ایران

فصل دوم: جغرافیای طبیعی ایران
(درس‌های ۳ و ۴)
صفحه‌های ۱۳ تا ۳۲

در این بخش، از میان سوالات جغرافیای ایران و جغرافیا (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید. به سؤال‌های ۱۵۱ تا ۱۶۰ «یا» به سؤال‌های ۱۶۱ تا ۱۶۵ پاسخ دهید. وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

۱۵۱- کدام گزینه در مورد موقعیت نسبی ایران نادرست است؟

(۱) قرارگیری دریای خزر در شمال و خلیج فارس در جنوب موقعیت نسبی ممتازی برای ایران فراهم کرده است.

(۲) ایران در جنوب غربی آسیا و در منطقه خاورمیانه قرار دارد.

(۳) ایران در جنوب منطقه معتدله نیمکره شمالی واقع شده است.

(۴) گستردگی ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه منجر به تنوع آب و هوایی شده است.

۱۵۲- هر یک از توصیفات زیر، به کدام یک از دلایل ممتاز بودن موقعیت نسبی ایران دلالت دارد؟

(الف) وجود سواحل با قابلیت‌های دفاعی مناسب از نظر اقتصادی و نظامی

(ب) قلب ناحیه جغرافیایی و سیاسی جهان اسلام

(ج) تأمین‌کننده ۹۰ درصد خاویار جهان

(د) مجاورت با آب‌های آزاد

(۲) دریای عمان - خلیج فارس - دریای خزر - دریای عمان

(۱) خلیج فارس - خلیج فارس - دریای خزر - دریای عمان

(۴) دریای عمان - خلیج فارس - دریای عمان - خلیج فارس

(۳) خلیج فارس - دریای عمان - دریای عمان - دریای خزر

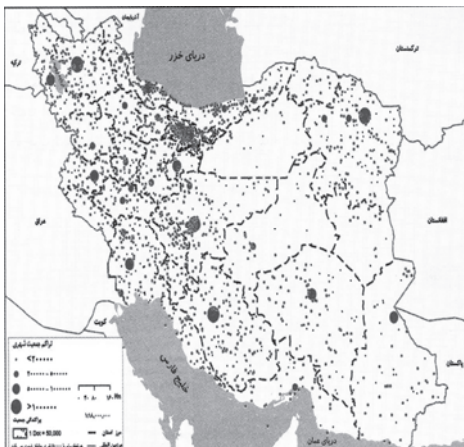
۱۵۳- کدام گزینه، دلیل مناسبی برای «تمرکز سکونتگاه‌ها در نیمه غربی کشور» است؟

(۱) تمرکز سکونتگاه‌ها در مناطق پایکوهی، بیشتر است.

(۲) میان ناهمواری‌ها و تراکم جمعیت ارتباط نزدیکی وجود دارد.

(۳) کلیه ساکنان یک منطقه به دلیل عوامل مشترک جابه‌جا می‌شوند.

(۴) بخش اعظم سرزمین ما را نواحی مرتفع و کوهستانی تشکیل می‌دهد.

۱۵۴- کدام گزینه عبارت زیر را به صورت صحیح تکمیل می‌کند؟

«رشته‌کوه زاگرس از ... صفحه عربستان و صفحه اوراسیا به وجود آمده است. این رشته‌کوه که از مریوان تا شمال تنگه هرمز با جهت ... کشیده

شده است؛ در طی میلیون‌ها سال به دلیل ... تغییر شکل یافته است. از فعال‌ترین پدیده‌های این رشته‌کوه می‌توان به ... اشاره کرد.»

(۱) همگرایی، شمال غربی - جنوب شرقی، هوازدگی، دره‌های موازی

(۲) واگرایی، غربی - شرقی، فرسایش، گنبد‌های آهکی

(۳) واگرایی، شمالی - جنوبی، هوازدگی، دره‌های موازی

(۴) همگرایی، شمال غربی - جنوب شرقی، فرسایش، گنبد‌های نمکی

۱۵۵- تسلط بر کدام‌یک از موارد زیر، موازنه قدرت در جهان را تغییر نمی‌دهد؟

(۱) خلیج فارس به عنوان زنجیره حمل‌ونقل کالا و نفت بین سه قاره آفریقا، اروپا و آسیا

(۲) بازار مصرف بزرگ منطقه خلیج فارس به عنوان یکی از کانون‌های ثروت

(۳) تنگه هرمز به عنوان دروازه خروجی نفت خلیج فارس و آبراهه استراتژیک

(۴) ذخایر نفت جهان و گاز به عنوان بزرگ‌ترین منبع انرژی جهان

جغرافیا (۲)

اگر به سؤال‌های ۱۵۱ تا ۱۵۵ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سؤال‌های ۱۵۶ تا ۱۶۰ پاسخ دهید.

فصل دوم: نواحی طبیعی

(درس‌های ۳ و ۴)

صفحه‌های ۱۹ تا ۵۲

۱۵۶- کدام عبارت در مورد پراکندگی کانون‌های فشار بر روی کره زمین نادرست است؟

- (۱) در ناحیه استوا به دلیل زاویه مستقیم تابش و گرمای همیشگی، یک کانون کم‌فشار ایجاد می‌شود.
- (۲) قطب‌ها، به دلیل سردی فوق‌العاده هوا مراکز پرفشار هستند.
- (۳) در منطقه جنب حاره با فرونشینی هوای سرد و سنگین، مراکز فشار زیاد جنب استوایی ایجاد می‌شود.
- (۴) در ناحیه معتدله حوالی عرض جغرافیایی ۶۰ درجه، توده هوای قطبی، هوای نسبتاً گرم‌تر را به سمت بالا می‌راند و بر اثر صعود هوا منطقه پرفشار ایجاد می‌شود.

۱۵۷- کدام گزینه در رابطه با بیابان‌ها به نادرستی بیان شده است؟

- (۱) در عرض‌های جغرافیایی بالا یا در ارتفاعات زیاد بیشتر شاهد بیابان‌های سرد هستیم تا بیابان‌های گرم.
- (۲) بیابان‌ها از نظر موقعیت قرارگیری آن‌ها در سطح کره زمین به دو گروه گرم و سرد تقسیم می‌شوند.
- (۳) با این که در مجاورت خط استوا بیشترین جذب و تابش انرژی خورشیدی اتفاق می‌افتد؛ اما گرم‌ترین نواحی جهان در این منطقه قرار ندارند.
- (۴) در همه تعاریفی که از بیابان‌ها ارائه شده است، بر دو ویژگی بارش کم و تبخیر زیاد تأکید می‌شود.

۱۵۸- عبارت زیر در نتیجه تحقیقات بوم‌شناسان در رابطه با شناخت عوامل هوازدگی در ناحیه رشته‌کوه زاگرس تهیه شده است. با توجه به گزاره زیر،

به ترتیب احتمال ایجاد کدام یک از انواع هوازدگی در این منطقه مشاهده می‌شود؟

«رشد بیش از حد ریشه درختان جنگل‌های بلوط متناسب با جریان برودت هوا و بازتخریب ارتفاعات قله دنا در کنار تکثیر باکتری‌های تجزیه‌کننده در

دامنه این رشته‌کوه.»

- (۱) زیستی - فیزیکی
- (۲) شیمیایی - زیستی
- (۳) فیزیکی - شیمیایی
- (۴) شیمیایی - فیزیکی

۱۵۹- کدام مورد، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«در دشت لوت که از دوران‌های زمین‌شناسی بسیار قدیم به‌جامانده، ناهمواری‌هایی جدید مانند تشکیل شده است.»

- (۱) کلوته‌ها، از طریق تخریب بخش نرم‌تر رسوبات باقیمانده از دریاچه‌های قدیم و به صورت شیاری‌های U شکل
- (۲) کلوته‌ها، از طریق تخریب بخش سخت‌تر رسوبات به‌جامانده از دریاچه‌های قدیم در اثر فرسایش آبی - بادی
- (۳) چاله‌های بادی در نواحی دارای ماسه‌های ریز، پوشش گیاهی غنی و فاقد آب‌های زیرزمینی با عمق ۴۰ متر
- (۴) چاله‌های بادی در نواحی فاقد پوشش گیاهی، دارای آب‌های زیرزمینی و ماسه‌های ریز با عمق کمتر از ۴۰ متر

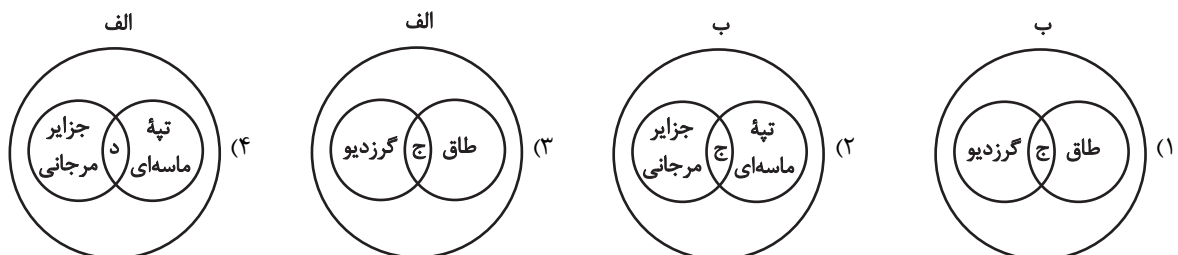
۱۶۰- با توجه به موارد زیر، کدام تصویر به درستی ترسیم شده است؟

الف) اشکال کاوشی حاصل شدن ذرات از یک مکان و انتقال آن‌ها به مکان‌های دیگر

ب) اشکال تراکمی حاصل انباشته شدن ذرات در یک مکان

ج) حاصل تخریب مواد سست‌تر در زیر بخش محکم‌تر

د) حاصل انباشته شدن ماسه‌ها بر روی هم

فلسفه دوازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقهدرس هفتم: عقل در فلسفه
(قسمت اول)
صفحه‌های ۵۲ تا ۵۸

۱۶۱- منظور از عقل به‌عنوان قوه استدلال و تفکر چیست؟

- (۱) توانایی گسترده و در عین حال محدود انسان‌ها، جهت شناسایی پدیده‌های جهان هستی
- (۲) توانمندی گسترده‌ای که در انسان وجود دارد و سبب وصول به همه حقایق هستی می‌شود.
- (۳) امری بالقوه در وجود انسان که برای بالفعل شدن به تربیت و پرورش موقت نیاز دارد.
- (۴) استعدادی درونی و مشترک میان همه انسان‌ها که توانمندی‌های آن برای همه ثابت است.

۱۶۲- کدام مورد درباره عقل به‌عنوان دستگاه تفکر و استدلال درست است؟

- (۱) قدرت تعقل و استدلال افراد متفاوت است و این تفاوت‌ها را تنها تربیت عقلانی رقم می‌زند.
- (۲) از میان همه علوم، استدلال‌های فلسفی همواره با استفاده از این ابزار شناختی صورت می‌گیرند.
- (۳) در ابتدای کودکی، توانایی بسیار ضعیفی است و با تمرین و تربیت، کم‌کم شکوفا می‌شود.
- (۴) لازم است مقدم بر هر فعالیت علمی و شناختی، تا درجاتی از عقلانیت رشد کند.

۱۶۳- چه تعداد از گزاره‌های زیر صحیح است؟

- عقول، مربوط به عالم ماورای طبیعت یا همان عالم عقل هستند.
- ماهیت شناختِ عقول، با آن‌چه حاصل از فعالیت عقل انسانی است، متفاوت است.
- بسیاری از فرشتگان مادی و غیرمادی، از مصادیق عقول هستند.
- عقل کل یا عقل فعال، موجودی مجرد از جسم و ماده می‌باشد که شناختش شهودی است.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۶۴- گزینه نادرست در مورد موجودات متعالی و برتر از ماده را مشخص کنید؟

- (۱) با تهذیب نفس می‌توانند به مرتبه‌ای برسند که کاملاً از ماده مجرد شوند.
- (۲) علم آن‌ها شهودی است و از استدلال مفهومی و مفاهیم بی‌نیاز هستند.
- (۳) این موجودات در افعال خود نیز به ابزارهای مادی نیاز ندارند.
- (۴) در عالمی قرار دارند که نمی‌توان با حواس ظاهری آن‌ها را درک کرد.

۱۶۵- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) مبنای تقسیم عقل از نظر ارسطو کارکرد آن است.
- (۲) لوگوس در نزد هراکلیتوس دارای صبغه‌ای هستی‌شناسانه است.
- (۳) به عقیده کنت عقل فلسفی حاصل تأملات ذهنی است.
- (۴) از نظر دکارت عقل به‌عنوان یک حقیقت متعالی در جهان قادر به اثبات وجود خدا است.

۱۶۶- نتیجه فلسفی کاربرد هراکلیتوس از مفهوم «لوگوس»، در کدام عبارت به نحو مناسب‌تری بیان شده است؟

- (۱) سخن انسان در واقع، اندیشه‌های یک حقیقت متعالی است.
- (۲) حقیقتی برتر از عقل انسان وجود دارد که عقل مظهر او است.
- (۳) آنچه در ذهن انسان است، با کلام ظاهر می‌شود و به دیگران می‌رسد.
- (۴) لوگوس، هم به معنای وجود متعالی و هم به معنای کلمه و سخن است.

۱۶۷- کدام گزینه در خصوص اندیشه فرانسویس بیکن صحیح است؟

- (۱) فیلسوفان باید همچون گذشته بر تجربه تکیه کنند و از استدلال‌های عقلی فاصله بگیرند.
- (۲) باید از همه توانایی‌های عقل، از جمله عقل محض، برای رشد علوم تجربی استفاده کرد.
- (۳) روش‌های مختلفی برای پیشرفت زندگی بشر وجود دارد که بهترین آن‌ها روش تجربی است.
- (۴) گزاره‌های پیشینی یا فطری در ذهن انسان وجود ندارند و هر چه هست گزاره‌های حسی است.

۱۶۸- تفاوت دوره اول و دوم کلیسا در چیست؟

- (۱) در دوره اول، مبانی کلیسا غیرعقلانی بود.
- (۲) در دوره دوم آباء کلیسا دست از مبانی اولیه خود برداشتند.
- (۳) دوره اول، دوره ایمان مسیحی بود که در نهایت به رنسانس انجامید.
- (۴) در انتهای دوره دوم، عقل معیار صدق و کذب گزاره‌ها شد.

۱۶۹- در خصوص نظریات فیلسوفان دوره جدید اروپا پیرامون عقل، کدام گزاره درست است؟

- (۱) دکارت به همه کاربردهایی که برای لفظ «عقل» ذکر می‌شود، معتقد نبود.
- (۲) بیکن روش شناخت عقلی را بهترین روش برای پیشرفت زندگی بشر می‌دانست.
- (۳) از نظر اوگوست کنت، عقل گاهی به تنهایی و بدون تجربه می‌تواند به علم برسد.
- (۴) هیوم، تجربه عقلی را پذیرفت و شناخت را حاصل همکاری این دو قوه دانست.

۱۷۰- کدام عبارت برای یک فیلسوف تجربه‌گرا غیرقابل پذیرش است؟

- (۱) بهترین روشی که عقل با آن به شناخت واقعیت می‌رسد، روش تجربی است.
- (۲) عقل انسان قادر به شناخت قانون‌های یکسان در طبیعت است.
- (۳) عقل نقشی در بررسی و اثبات درستی گزاره‌ها ندارد.
- (۴) انسان به کمک عقل امور زندگی خود را تدبیر و هدایت می‌کند.

فلسفه دوازدهم - پیش‌روی سریع‌تر

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس هفتم: عقل در فلسفه
(قسمت اول)
درس هشتم: عقل در فلسفه
(قسمت دوم)
صفحه‌های ۵۲ تا ۶۸

۱۷۱- ناتوانی برخی انسان‌ها در تشخیص حق و باطل نتیجه چیست؟

(۱) تفاوت توانایی افراد در تعقل
(۲) عدم آشنایی با فلسفه و استدلال‌های عقلی محض

(۳) محدود کردن توانایی‌های عقل به‌عنوان دستگاه تفکر
(۴) کوتاهی در تربیت عقلانی

۱۷۲- عبارت موجود در کدام گزینه تعریف مناسب‌تری از «لوگوس» را در نظام فکری هراکلیتوس بیان می‌کند؟

(۱) لوگوس عقل کل و علت‌العلل نظام آفرینش است.

(۲) لوگوس به معنای صحبت کردن و سخن گفتن (نطق) است.

(۳) لوگوس نشانه‌ها و عنایات عقل برتر است که در جهان کائنات یافت می‌شود.

(۴) لوگوس قانون پنهان در هستی است که وحدت‌بخش دگرگونی‌های آن است.

۱۷۳- کدام گزینه از اشکال عمده مخالفت با عقل در تاریخ اسلام نیست؟

(۱) مخالفت با دانش‌های عقلی محض مانند فلسفه و منطق
(۲) محدود کردن دایره کاربرد عقل در حوزه‌های خاص

(۳) مخالفت با ورود دستاوردهای غیراسلامی به اسلام
(۴) مخالفت با تلاش برای رشد و توسعه علوم مختلف

۱۷۴- کدام گزینه از نظر فیلسوفان مسلمان درست نیست؟

(۱) رسیدن روح به کشف و شهود مستلزم کنار گذاشتن عقل است.

(۲) انسان با عقل خود نیز می‌تواند به شناختی از عالم عقل نائل شود.

(۳) علم فرشتگان از طریق استدلال و کنار هم گذاشتن مفاهیم نیست.

(۴) عقول مجرده در افعال خود نیازی به ابزار مادی ندارند.

۱۷۵- کدام گزینه منظور فارابی را از رابطه بین عقل فعال و عقل انسان به‌درستی تبیین می‌کند؟

(۱) بین عقل فعال و عقل انسان رابطه تساوی برقرار است؛ چرا که عقل انسان نیز مرتبه پایین عقل فعال است.

(۲) عقل انسان اعم از عقل فعال است؛ همان‌طور که چشم انسان اعم از نور آفتاب است.

(۳) عقل فعال، فعلیت‌بخش عقل انسان است؛ همان‌طور که نور شرایط بینایی را برای انسان بالفعل می‌کند.

(۴) عقل فعال علت وجودی عقل انسان است؛ همان‌طور که نور باعث بینایی می‌شود.

منطق

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

قضیه حمله
احکام قضایا
صفحه‌های ۵۳ تا ۷۱

۱۷۶- «امروز بعدازظهر به من زنگ بزن» چه نوع جمله‌ای است؟

- (۱) انشایی، چون تمایلات و خواسته‌های ما را مطرح می‌کند.
(۲) خبری صادق، چون با واقعیت مطابقت دارد.
(۳) خبری کاذب، چون با واقعیت مطابقت ندارد.
(۴) انشایی، چون تمایلات و خواسته‌های ما را مطرح نمی‌کند.

۱۷۷- کدام قضیه، کمیت کلی یا جزئی ندارد؟

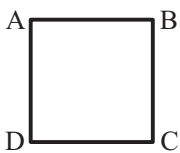
- (۱) آتش گرمابخش است.
(۲) او نویسنده‌ای توانا است.
(۳) معلم کسی است که می‌آموزد.
(۴) تو را دانش و دین رهاند درست.

۱۷۸- اگر دو قضیه «برخی الف ب است» صادق و «هیچ الف ب نیست» کاذب باشند، به ترتیب قضایای «برخی ب الف نیست» و «هر ب الف است» از لحاظ

صدق و کذب چگونه خواهند بود؟

- (۱) کاذب - صادق
(۲) نامعلوم - صادق
(۳) کاذب - نامعلوم
(۴) نامعلوم - نامعلوم

۱۷۹- اگر مربع زیر، مربع تقابل باشد، امکان موارد زیر را به ترتیب بررسی کرده و پاسخ درست را انتخاب کنید؟

- جمع میان A و B در کذب

- جمع میان A و C در کذب

- تشخیص صدق یا کذب A، در صورت کذب D

- (۱) امکان‌پذیر - غیرممکن - غیرممکن
(۲) غیرممکن - غیرممکن - امکان‌پذیر
(۳) غیرممکن - امکان‌پذیر - امکان‌پذیر
(۴) امکان‌پذیر - غیرممکن - امکان‌پذیر

۱۸۰- سور و نسبت عکس مستوی نقیض متضاد «هر الف ج است» به ترتیب با سور و نسبت قضایای مطرح شده در کدام گزینه مشابه است؟

(۱) نه هر که سر بتراشد قلندری داند. - مگر من دیروز به تو هشدار ندادم؟

(۲) هر گردی گردو نیست. - بودند کسانی که در کلاس حاضر نباشند.

(۳) برخی از آثار اشیا شناختی نیستند. - نیست آن کس که به دیدار رُخت مایل نیست.

(۴) حتی یک نفر هم از غذا خوشش نیامد. - تو را نادیدن ما غم نباشد.

نگاهی به تاریخچه معرفت

صفحه‌های ۵۸ تا ۶۸

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

۱۸۱- ارسطو با کدام عقیده افلاطون، هم‌نظر است؟

- (۱) عقل می‌تواند جهان برتر از طبیعت را بشناسد.
 (۲) شناخت عقلی معتبرتر از شناخت حسی است.
 (۳) استدلال یک کار معتبر عقلی است.
 (۴) اموری را که عقل درکشان می‌کند، ارزش بیشتری دارند.

۱۸۲- کدام مورد درباره معرفت‌شناسی یونان باستان به‌درستی بیان شده است؟

- (۱) به نظر پروتاگوراس حواس انسان‌ها می‌تواند گزارش‌های متفاوتی از حقیقت ارائه دهد.
 (۲) سوفسطائیان با توجه به اینکه اصل شناخت را زیر سؤال می‌بردند به مغالطه متوسل شدند.
 (۳) پارمنیدس چون منکر حرکت بود برای شناخت حسی ارزش و اعتباری قائل نبود.
 (۴) سوفسطائیان از اولین کسانی بودند که درباره شناخت انسان و ارزش و اعتبار آن سخن گفته‌اند.

۱۸۳- کدام گزینه در مورد کاربردها و اعتبار ابزارهای شناخت در حکمت اسلامی صحیح است؟

- (۱) بنا کردن یک دستگاه فلسفی بر مبنای شهود و اشراق ناممکن است.
 (۲) فلسفه در نهایت متکی بر استدلال عقلی است و بدون آن اساساً وجود ندارد.
 (۳) ریشه پیوند برهان و عرفان و قرآن در فلسفه اسلامی به ملاصدرا باز می‌گردد.
 (۴) تبیین عرفان توسط ابن‌سینا به معنی استفاده از مفاد آن در فلسفه اوست.

۱۸۴- کدام گزینه جایگاه معرفت شهودی را در دیدگاه فارابی و ابن‌سینا به‌درستی تبیین می‌کند؟

- (۱) در کتاب‌های عرفانی خود به تبیین آن پرداخته‌اند.
 (۲) علی‌رغم توجه به آن، آن را در تبیین فلسفی خود وارد نکرده‌اند.
 (۳) آنان برای شهود اعتبار بیشتری از سایر طرق شناخت قائل بوده‌اند.
 (۴) با توجه به نگاه عقلی خود، اعتبار شهود و عرفان را نفی می‌کردند.

۱۸۵- کدام گزینه درباره دیدگاه معرفت‌شناسی ملاصدرا صحیح می‌باشد؟

- (۱) استدلال، شهود و اشراق از جمله پایه‌های اساسی دستگاه منسجم فلسفی ملاصدرا است.
 (۲) معرفت‌شناسی اسلامی در دوران ملاصدرا به حد‌اعلای خود رسید و پس از او را کد ماند.
 (۳) پیوند میان عقل و کشف و شرع از جمله نخستین ابداعات معرفت‌شناسی ملاصدرا بود.
 (۴) بنابر نظر ملاصدرا در کتاب اسفار، جدایی احکام عقل و دین غیرممکن و متعارض است.

۱۸۶- کدام تحلیل از عبارت زیر، مطابق دیدگاه فیلسوف ذکر شده است؟

«درخت انار در پاییز انار می‌دهد و هرگز نمی‌توان انتظار داشت در شرایط طبیعی در بهار هم انار بدهد.»

- (۱) گزاره‌ای تجربی است که دانشمندان غیرفیلسوف در گذشته به پیروی از ارسطو از آن غفلت می‌کردند. (بیکن)
- (۲) فقط بر اساس عقل مستقل از حس و عقل همکاری‌کننده با حس می‌توان تمام این گزاره را شناخت. (دکارت)
- (۳) چون بخشی از این گزاره ناظر به آینده است و تجربه به شناختش راهی ندارد، نمی‌توان آن را پذیرفت. (لاک)
- (۴) صحت این گزاره در واقعیت معلوم نیست؛ ولی واقعیت، همه مفاهیم این گزاره را در ذهن ما می‌سازد. (کانت)

۱۸۷- کدام مورد از نقاط اختلاف تجربه‌گرایان و عقل‌گرایان می‌باشد؟

- (۱) صحت تمام استدلال‌های عقلی
- (۲) تصدیق روش ریاضی برای آن علم
- (۳) غیرتجربی بودن منشأ برخی معارف
- (۴) ارجحیت تجربه در پیشبرد علوم

۱۸۸- عدم چه چیزی مساوی با عدم فلسفه است؟ و این به چه معناست؟

- (۱) استدلال تجربی - یعنی تجربه حاصل همکاری حس و عقل است.
- (۲) استدلال عقلی - یعنی نمی‌توان صرفاً با اتکا بر تجربه یا شهود قلبی یا وحی به معرفت فلسفی رسید.
- (۳) استدلال تجربی - یعنی تا حس به عقل اطلاعات و داده ندهد، نمی‌تواند به معرفت دست یابد.
- (۴) استدلال عقلی - یعنی عقل می‌تواند از تجربه و یا شهود استفاده کند و به معرفت فلسفی دست یابد.

۱۸۹- عامل اصلی و عمده برای رشد اندیشه نسبی‌گرایی در معرفت‌شناسی اروپای جدید چه بود؟

- (۱) جریان غالب معرفت‌شناسی در تبیین شناخت مطابق با واقعیت، با اشکالاتی مواجه شد.
- (۲) دریافت‌های تجربی انسان‌ها با هم تفاوت داشت و نتایج دانش تجربی، احتمالی و غیرقطعی بود.
- (۳) نسبی‌گرایی در حوزه‌هایی مانند انسان‌شناسی، اخلاق، حقوق و دین به تدریج به معرفت‌شناسی رسید.
- (۴) محدودیت‌های روش‌های غیرنسبی‌گرا سبب شد این جریانات نتوانند پاسخ‌گوی سؤال‌های مهم انسان باشند.

۱۹۰- کدام گزاره مورد وفاق کانت و فیلسوفان پراگماتیست است؟

- (۱) تنها ابزار شناختی ما از جهان، حس و تجربه است.
- (۲) نباید هدف خود را کشف واقعیت اشیا قرار دهیم.
- (۳) ملاک صدق و کذب گزاره‌ها، منفعت در عمل است.
- (۴) منفعت در عمل را وجدان اخلاقی مشخص می‌کند.

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد رشد و پیشرفت

(درس هشتم و نهم)

صفحه‌های ۸۱ تا ۱۰۴

۱۹۱- موارد کدام گزینه، تکمیل‌کننده جاهای خالی عبارات زیر است؟

الف) وقتی یک اقتصاد ...، هیچ احتیاجی به انتقال منابع از تولید یک کالا به تولید کالای دیگری نیست.

ب) با کاهش تولید و پدید آمدن رکود، اقتصاد دارای منابع بیکار می‌شود که وجود این منابع سبب می‌شود که کشور در ... مرز امکانات تولید قرار گیرد.

ج) با وجود رکود در جامعه، اشتغال ... و بیکاری ... می‌یابد.

۱) الف) منابع غیرفعال دارد ب) زیر ج) کاهش - افزایش

۲) الف) منابع غیرفعال دارد ب) بالای ج) افزایش - کاهش

۳) الف) در حالت رکود تورمی است ب) بالای ج) افزایش - کاهش

۴) الف) در حالت رکود تورمی است ب) زیر ج) کاهش - افزایش

۱۹۲- اطلاعات یک جامعه فرضی مطابق جدول زیر است. آنگاه:

جمعیت کل	جمعیت پایین‌تر از ۱۵ سال	جمعیت غیرفعال	جمعیت بیکار
۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۵٪ جمعیت کل	۳۰٪ جمعیت بالای ۱۵ سال	۵۹۵,۰۰۰

الف) نرخ بیکاری چند درصد است؟

ب) اگر یک درصد از جمعیت شاغلین، به امید یافتن شغل بهتر، کار خود را ترک کنند، دچار چه نوع بیکاری‌ای شده‌اند و جمعیت شاغلین در این حالت

چقدر است؟

۱) الف) ۱۰ درصد ب) اصطکاک - ۵,۴۵۰,۳۰۰ نفر

۲) الف) ۲۰ درصد ب) دوره‌ای - ۵,۴۵۰,۳۰۰ نفر

۳) الف) ۱۰ درصد ب) اصطکاک - ۵,۳۰۱,۴۵۰ نفر

۴) الف) ۲۰ درصد ب) دوره‌ای - ۵,۳۰۱,۴۵۰ نفر

۱۹۳- هر یک از جملات زیر مربوط به کدام نوع بیکاری است؟ (به ترتیب)

- این نوع بیکاری کوتاه‌مدت است و در همه کشورهای وجود دارد.

- این نوع بیکاری در زمان رکود اقتصادی اتفاق می‌افتد.

- این نوع بیکاری زمانی رخ می‌دهد که نیروی انسانی غیرمتخصص به دلیل نداشتن مهارت مورد نیاز یک موقعیت شغلی، بیکار می‌ماند.

- این نوع بیکاری به این علت است که شرکت‌ها تعدادی از نیروی کار خود را به‌خاطر کاهش تولید بیرون می‌کنند.

۱) بیکاری فصلی - بیکاری دوره‌ای - بیکاری ساختاری - بیکاری فصلی

۲) بیکاری اصطکاک - بیکاری ساختاری - بیکاری اصطکاک - بیکاری دوره‌ای

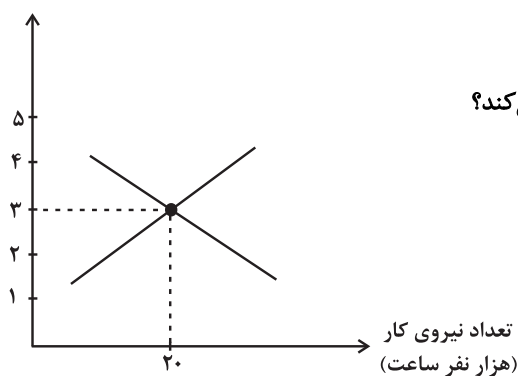
۳) بیکاری فصلی - بیکاری ساختاری - بیکاری اصطکاک - بیکاری فصلی

۴) بیکاری اصطکاک - بیکاری دوره‌ای - بیکاری ساختاری - بیکاری دوره‌ای

۱۹۴- با توجه به نمودار زیر که مربوط به میزان عرضه و تقاضای نیروی کار است، کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

دستمزد (میلیون تومان)

الف) مازاد عرضه در بازار نیروی کار به چه معناست؟

ب) کدام عامل میزان عرضه و تقاضا را در بازار نیروی کار تعیین می‌کند؟

ج) رابطه میزان تقاضای نیروی کار با سطح دستمزد چگونه است؟

د) در سطح دستمزد ۲ میلیون تومان چه راهکاری

بازار را به تعادل می‌رساند؟

۱) الف) تعداد زیادی از افراد، حاضر به کار در این سطح دستمزد هستند ولی کارفرمایان تمایلی به استخدام این تعداد از افراد با این سطح دستمزد

ندارند. ب) سطح دستمزد (ج) معکوس د) افزایش دستمزد به میزان یک میلیون تومان

۲) الف) مؤسسات و بنگاه‌ها تمایل زیادی به استخدام نیروی کار دارند ولی نیروی کار حاضر به استخدام با این سطح از دستمزد نیست. ب) سطح

دستمزد (ج) مستقیم د) افزایش تعداد کارگران حاضر به کار در سطح دستمزد ۲ میلیون تومان

۳) الف) تعداد زیادی از افراد، حاضر به کار در این سطح دستمزد هستند ولی کارفرمایان تمایلی به استخدام این تعداد از افراد با این سطح دستمزد

ندارند. ب) قیمت کالاها و خدمات تولیدی (ج) مستقیم د) افزایش دستمزد به میزان یک میلیون تومان

۴) الف) مؤسسات و بنگاه‌ها تمایل زیادی به استخدام نیروی کار دارند ولی نیروی کار حاضر به استخدام با این سطح از دستمزد نیست. ب) قیمت

کالاها و خدمات تولیدی (ج) معکوس د) افزایش تعداد کارگران حاضر به کار در سطح دستمزد ۲ میلیون تومان

۱۹۵- به ترتیب درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

الف) در فقر مطلق، تعریف فقر نسبت به وضعیتی که در آن هستیم، محاسبه می‌شود و در نتیجه معیار فقر در مناطق و زمان‌های مختلف متفاوت است.

ب) با توجه به تعریف فقر مطلق، محاسبه تعداد افراد فقیر بسیار سخت، پیچیده و شاید ناممکن است. در نتیجه مفهوم فقر نسبی، به کار گرفته می‌شود.

ج) در شاخص فقر مطلق، ارزش دلار از طریق نرخ ارز رایج در بازار محاسبه می‌شود.

د) مطابق با معیار بانک جهانی، افرادی که زیر ۱/۹ دلار در روز درآمد دارند، زیر خط فقر مطلق اند و از تأمین احتیاجات اولیه زندگی خود عاجزند.

۲) ص - ص - غ - غ

۱) ص - ص - ص - غ

۴) غ - غ - غ - ص

۳) غ - غ - ص - ص

۱۹۶- جملات زیر به ترتیب به کدام یک از وظایف پول اشاره دارند؟

الف) واحد ارزش در اتحادیه اروپا یورو، در آمریکا دلار و در ایران ریال (تومان) است.

ب) خریدهای اقساطی و رد و بدل کردن حواله‌های بانکی

ج) نقش اصلی پول در مبادلات، آسان‌سازی مبادله است.

د) برخی اوقات افراد تمایل دارند بخشی از ثروت و دارایی خود را به شکل پول نگه دارند.

۱) الف) وسیله سنجش ارزش ب) وسیله پرداخت‌های آینده ج) وسیله پرداخت‌های آینده د) وسیله سنجش ارزش

۲) الف) وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش ب) وسیله پرداخت‌های آینده ج) وسیله پرداخت‌های آینده د) وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش

۳) الف) وسیله سنجش ارزش ب) وسیله پرداخت‌های آینده ج) وسیله پرداخت در مبادلات د) وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش

۴) الف) وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش ب) وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش ج) وسیله پرداخت در مبادلات د) وسیله سنجش ارزش

۱۹۷- در یک کشور فرضی مجموع موجودی حساب‌های پس‌انداز (اعم از کوتاه‌مدت و بلندمدت) ۲۷,۰۰۰ واحد پولی می‌باشد که این مقدار نصف حجم پول

است. در صورتی که مجموع اسکناس‌ها و مسکوکات و چک‌پول در دست مردم ۲۹,۰۰۰ واحد پولی باشد، آنگاه:

الف) میزان سپرده‌های دیداری در این جامعه چقدر است؟

ب) مقدار شبه‌پول چند واحد پولی است؟

ج) میزان نقدینگی چند واحد پولی است؟

د) میزان حجم پول چند واحد پولی است؟

۱) الف) ۲۵,۰۰۰ واحد پولی - ب) ۲۷,۰۰۰ واحد پولی - ج) ۸۱,۰۰۰ واحد پولی - د) ۵۴,۰۰۰ واحد پولی

۲) الف) ۲۷,۰۰۰ واحد پولی - ب) ۵۴,۰۰۰ واحد پولی - ج) ۸۱,۰۰۰ واحد پولی - د) ۲۹,۰۰۰ واحد پولی

۳) الف) ۲۵,۰۰۰ واحد پولی - ب) ۵۴,۰۰۰ واحد پولی - ج) ۲۷,۰۰۰ واحد پولی - د) ۸۱,۰۰۰ واحد پولی

۴) الف) ۲۷,۰۰۰ واحد پولی - ب) ۲۵,۰۰۰ واحد پولی - ج) ۵۴,۰۰۰ واحد پولی - د) ۸۱,۰۰۰ واحد پولی

۱۹۸- در هریک از شرایط زیر، دولت چه سیاست‌های پولی جهت بازگشت به ثبات و رونق اقتصادی اعمال می‌کند؟

الف) افزایش بی‌رویه، پرنوسان و مداوم سطح عمومی قیمت‌ها

ب) کاهش سطح تولید ناخالص داخلی کشور و افزایش بیکاری

۱) الف) سیاست پولی انقباضی (کاهش حجم نقدینگی در گردش) مانند خرید اوراق مشارکت در دست مردم ب) سیاست پولی انبساطی (افزایش حجم نقدینگی در گردش) مانند فروش اوراق مشارکت به مردم

۲) الف) سیاست پولی انقباضی (کاهش حجم نقدینگی در گردش) مانند فروش اوراق مشارکت به مردم ب) سیاست پولی انبساطی (افزایش حجم نقدینگی در گردش) مانند خرید اوراق مشارکت در دست مردم

۳) الف) سیاست پولی انبساطی (افزایش حجم نقدینگی در گردش) مانند خرید اوراق مشارکت در دست مردم ب) سیاست پولی انقباضی (کاهش حجم نقدینگی در گردش) مانند فروش اوراق مشارکت به مردم

۴) الف) سیاست پولی انبساطی (کاهش حجم نقدینگی در گردش) مانند فروش اوراق مشارکت به مردم ب) سیاست پولی انقباضی (افزایش حجم نقدینگی در گردش) مانند خرید اوراق مشارکت در دست مردم

۱۹۹- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) کدام مورد می‌تواند سبب به‌وجود آمدن تورم در جامعه شود؟

ب) در کدام گزینه، فرد از تورم سود می‌برد؟

۱) الف) نوسانات نرخ ارز ب) خریدار یک واحد ساختمانی که آن واحد را یک سال پیش از اتمام و تحویل، خریداری کرده است و بعد از تحویل، به‌خاطر تورم، افزایش در قیمت ساختمان روی داده است.

۲) الف) فزونی تقاضا بر عرضه کل ب) بازنشسته‌ای با یک حقوق ثابت بازنشستگی در طول دوره تورم.

۳) الف) هماهنگ نبودن افزایش نقدینگی در کشور با افزایش تولید ب) تولیدکننده‌ای که براساس تصویب هیئت دولت مجبور است قیمت محصولاتش را با وجود افزایش نرخ تورم، به همان قیمت سال گذشته به فروش برساند.

۴) الف) افزایش واردات و کاهش ظرفیت‌های تولیدی ب) فردی که به سپرده‌گذاری در سپرده‌های بلندمدت بانک می‌پردازد و نرخ سود دریافتی در بانک بیشتر از نرخ تورم در جامعه است.

۲۰۰- جدول زیر بیانگر قیمت سه نوع کالا در یک سال معین است. چنانچه درصد تورم در قیمت این کالاها برابر باشد؛ قیمت کالاهای A و C به ترتیب در

ابتدای سال و انتهای سال، چقدر است؟

کالا	قیمت	ابتدای سال (به ریال)	انتهای سال (به ریال)
A	؟	۹۶,۰۰۰	؟
B	۳۷۰,۰۰۰	۴۶۲,۵۰۰	؟
C	۲۹۰,۵۰۰	؟	؟

۲) ۳۶۳,۱۲۵ - ۷۶,۸۰۰

۱) ۲۳۲,۴۰۰ - ۱۲۰,۰۰۰

۴) ۳۶۳,۱۲۵ - ۱۲۰,۰۰۰

۳) ۲۳۲,۴۰۰ - ۷۶,۸۰۰